

Nr 2  
2017



# Bibliotekarz Radomski

K W A R T A L N I K  
INFORMACYJNO-PUBLICYSTYCZNY  
MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W RADOMIU



# 2017 ROK JUBILEUSZY

95 BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ  
W RADOMIU  
100 STOWARZYSZENIA  
BIBLIOTEKARZY  
POLSKICH

W pierwszych  
słowach

*Sto lat od powstania zawodowej organizacji społecznej bibliotekarzy Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich podjął uchwałę o uroczystych obchodach rocznicy, której skwapliwie przyklasnęły struktury terenowe – okręgi, oddziały i koła. Wszyscy stowarzyszeni uznali to za dobry moment do poczynienia swego bilansu zysków i strat stulecia, a lokalnie ile tam komu wypada. W Radomiu podsumowujemy 70 lat działalności SBP.*

*Pierwsza rzecz, jaka nasuwa się w myśleniu o organizacji, jest taka, że nie byłoby Stowarzyszenia, gdyby nie było bibliotekarzy, a tych by nie było, gdyby nie było bibliotek. Jest to więc struktura nierozzerwalnie związana z instytucjami, jakimi są biblioteki i to bez względu na ich przynależność resortową – kultura, edukacja, nauka i wiele innych w przypadku bibliotek zakładowych i specjalistycznych, czy też administracyjną – państwo, samorząd, organizacje społeczne. Ale też od tych instytucji niezależna, działająca w imieniu wszystkich bibliotekarzy, bez względu na to w jakiej bibliotece znaleźli zatrudnienie i na rzecz której grupy czytelników działają, jakie zadania bibliotek w sposób szczególny realizują.*

*W mojej ocenie szczególnie cenna działalność Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich to ta, mająca na celu integrację środowiska, doskonalenie i rozwój zawodowy, szczególnie poprzez wydawanie wartościowych i ważnych opracowań, podręczników, poradników zarówno dla osób już uprawiających zawód, jak i przyszłych bibliotekarzy, ludzi kształcących się do tego zawodu, a także organizowanie seminariów, narad i konferencji bibliotekarskich, służących poszerzaniu wiedzy, ale też wypracowywaniu pewnych standardów uprawiania zawodu.*

*Istotny jest także wkład członków Stowarzyszenia w prace legislacyjne, polegający na opiniowaniu aktów prawnych dla bibliotek oraz w lobbowaniu na rzecz oczekiwanych przez bibliotekarzy uregulowań prawnych, dotyczących tej grupy zawodowej.*

*Na przestrzeni wiekowego dorobku Stowarzyszenia nie obyło się – bo nie mogło się obyć, nikomu się to nie udało i pewnie nie uda ze względu na niedoskonałość ludzkiej natury – bez wpadek mimo najlepszych intencji, zmarnowanego wysiłku i zaangażowania wielu osób. No bo kto z młodszych, ale myślę, że i starszych przedstawicieli naszego zawodu, umiałby dzisiaj odpowiedzieć na pytanie o „Kodeks etyki bibliotekarza i pracownika informacji”, nie wnikając nawet w jego treść? Wiem, że takie pytanie zawisło by w próżni.*

*Bo też i do czego nam ten kodeks? Jeśli nie mamy wdrukowanych w siebie uniwersalnych zasad etycznych dotyczących uczciwego wykonywania obowiązków, szacunku dla drugiego człowieka, poszanowania materialnego i intelektualnego dorobku ludzkości i poszczególnych jednostek, czyli zwykłego nie krzywdź – to na nic nam wszelkie spisane kodeksy.*

*Na wykroczenia przeciwko etyce bibliotekarza, szewca, lekarza, urzędnika, sprzedawcy, bankowca nie ma wszak paragrafów. Że jednak istnieje jakaś, czyjaś ocena? No i co z tego?*

Anna Skubisz-Szymanowska

Redaguje zespół w składzie:

Anna Skubisz-Szymanowska – redaktor naczelna,  
Alicja Bożena Śliwa – sekretarz redakcji,  
Maria Kaczmarska, Teresa Majdak, Dorota Prawda,  
Ilona Michalska-Masiarz, Ewa Ukleja, Marta Trojanowska

Wydawca:

Miejska Biblioteka Publiczna  
im. Józefa A. i Andrzeja S. Zaufskich w Radomiu,  
Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Oddział w Radomiu

Adres redakcji:

ul. Piłsudskiego 12  
26-600 Radom  
tel.: (048) 36 267 35  
fax: (048) 36 338 18  
e-mail: biblioteka@mbpradom.pl  
www.mbpradom.pl

Zdjęcie na okładce: Marta Trojanowska

Skład i przygotowanie do druku: Mariusz A. Dański

Druk:

Instytut Technologii Eksploatacji. Państwowy Instytut Badawczy  
ul. Kazimierza Pułaskiego 6/10, Radom

**ISSN 1230-869X**

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca  
i zastrzega sobie prawo ich skracania i redagowania.  
Wydawca jest wyłącznym dystrybutorem kwartalnika  
„Bibliotekarz Radomski”

Biblioteka jest instytucją finansowaną przez Gminę Miasta Radomia

Minął rok

## Dzień Bibliotekarza i Bibliotek 2017

*Mariola Turek, Alicja Bożena Śliwa*

**M**aj w kalendarzu bibliotek to czas szczególnie obfitujący w wydarzenia organizowane w ramach Tygodnia Bibliotek oraz związane z obchodami Dnia Bibliotekarza i Bibliotek. W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Radomiu uroczystość z tej okazji odbyła się 9 maja. Zgromadzili się na niej pracownicy bibliotek z miasta i powiatu radomskiego. Przybył Prezydent

Miasta Radomia Radosław Witkowski, przedstawiciele starostwa powiatowego w Radomiu, Sejmiku Województwa Mazowieckiego, dziennikarze.

Każdego roku podczas tej uroczystości dokonujemy podsumowań pracy bibliotek za rok poprzedni, chwalimy się sukcesami, ciekawymi imprezami, które udało nam się zorganizować, ale też refleksją nad tym co nie do koń-



Od lewej: Włodzimierz Bojarski – z-ca naczelnika Wydziału Promocji i Rozwoju Starostwa Powiatowego w Radomiu, Zbigniew Gołąbek – radny Sejmiku Województwa Mazowieckiego, Radosław Witkowski – Prezydent m. Radomia, Sebastian Równy – Dyrektor Wydziału Kultury UM Radom, Krystyna Szczepanik – pracownik Wydziału Kultury UM Radom

ca nas satysfakcjonuje i zadowala, co w kolejnych latach należy poprawić, nad czym szczególnie popracować.

Jest to także okazja do nagradzania wyróżniających się bibliotekarzy oraz ogłoszenia werdyktu kapituły, przyznającej, już od dziewięciu lat, z inicjatywy naszego przyjaciela i sponsora, Czesława Kruka, tytuł Bibliotekarza Roku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu. W tym roku przypadł on

w udziale Marii Kaczmarskiej – długoletniej kierownicze Działu Informacyjno-Bibliograficznego.

**Mariola Turek**  
Sekretarz Zarządu  
Oddziału SBP w Radomiu  
**Alicja Bożena Śliwa**  
Skarbnik Zarządu  
Oddziału SBP w Radomiu



## Maria Kaczmarska – Bibliotekarz Roku MBP w Radomiu za 2016

*Alicja Bożena Śliwa*

**Jesteś laureatką wyróżnienia, które jest bardzo cenione przez bibliotekarzy. Czy była to dla Ciebie niespodzianka?**

Byłam już kilkakrotnie nominowana, ale kiedy dowiedziałam się, że Kapituła wybrała mnie, nie mogłam w to uwierzyć. Jestem zadowolona i usatysfakcjonowana tym bardziej, że w skład Kapituły wchodzi bibliotekarze, moi koledzy, którzy docenili moją pracę. Nagroda jest ukoronowaniem całej dotychczasowej mojej pracy w bibliotece.

**Opowiedz o swojej drodze zawodowej. Masz imponujący 38 – letni staż w bibliotekarstwie. Czy po ukończeniu studiów chciałaś pracować w wyuczonym zawodzie?**

Po ukończeniu Liceum im. T. Chalubińskiego w Radomiu zastanawiałam się nad wyborem studiów. Pomysł studiowania bibliotekoznawstwa i informacji naukowej podsunął mi i koleżance jej ojciec, zaprzyjaźniony z moją rodziną. Pomysł wydawał się atrakcyjny, ponieważ są to studia humanistyczne, a czytać lubiłam od najmłodszych lat.



Maria Kaczmarska

W szkole podstawowej w Ćmielowie korzystałam z trzech bibliotek: szkolnej, publicznej i zakładowej.

I tak zostałam absolwentką Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej na Uniwersytecie Warszawskim. Oczywiście było, że swoje życie zawodowe chcę związać z biblioteką.

**Jak trafiłaś do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu?**

Po skończeniu studiów moim marzeniem była praca w bibliotece naukowej w dziale informacji. Wolny etat był wówczas tylko w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Radomiu. Przez kilka pierwszych lat pracowałam w Dziale Instrukcyjno-Methodycznym jako instruktorka, sprawując nadzór merytoryczny nad bibliotekami gminnymi wojewódz-

twą radomskiego ze szczególnym uwzględnieniem terenu białobrzzeskiego. Następnie zostałam przeniesiona do mojego ulubionego Działu Informacyjno-Bibliograficznego, którego kierownikiem była śp. Ewelina Idzikowska i zaczęłam opracowywać bibliografię regionalną województwa radomskiego.

**Czy praca bibliotekarza-bibliografa zmieniła się na przestrzeni lat?**

Opracowując bibliografię regionalną przez wiele lat mogę obserwować jak bardzo zmieniły się metody pracy. Pierwsze opisy bibliograficzne tworzone były na kartkach katalogowych pisanych na maszynie. Bibliografia miała formę katalogu kartkowego. Ogromne zmiany pojawiły się w bibliotekarstwie wraz z komputerami. Od 1991 roku

rozpoczęło się komputerowe opracowywanie bibliografii regionalnej, najpierw w systemie bibliotecznym MAK, obecnie w systemie ALEPH. Komputeryzacja pozwoliła na nowe sposoby udostępniania bibliografii. Możliwy stał się wydruk bezpośrednio z baz komputerowych. Dzięki temu drukiem ukazało się kilka tomów „Bibliografii województwa radomskiego za lata 1990-1999”.

Niewiele bibliotek wówczas mogło się pochwalić takim osiągnięciem. Opracowałam również bibliografię osobowe poświęcone znanym ludziom związanym z Radomiem i regionem radomskim: Jacek Malczewski, Oskar Kolberg, Leszek Kołakowski. W moim dziale opracowano także 5 części bibliografii poświęconej protestom robotników w 1976 roku „Czerwiec `76”.

Obecnie bibliografia regionalna tworzona jest on-line, a korzystać z niej można przez internet, wchodząc na stronę biblioteki.

### **Co cechuje pracę bibliotekarza-bibliografa-regionalisty?**

To przede wszystkim ciągłe uczestnictwo w szkoleniach, wynikających ze zmian w opracowaniu formalnym i rzeczowym. Zmiany to przechodzenie z formatu MARC BN na MARC 21, z ciągle doskonalonego Języka Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej na Deskryptory w najbliższej przyszłości.

Tworzenie bibliografii jest trudne, oprócz kompetencji potrzebna jest

systematyczność, dokładność, umiejętność dotarcia do źródeł.

Praca bibliotekarza-regionalisty to również kontakt z czytelnikiem w Czytelnicy Regionalnej, która jest integralną częścią Działu Informacyjnego. Niezbędna jest umiejętność nawiązywania kontaktów z czytelnikiem, potrzebna do zaspokojenia jego różnorodnych potrzeb.

Ważne jest gromadzenie i uzupełnianie zbiorów regionalnych. Obecnie, kiedy możliwości wydawnicze są nieograniczone, do niektórych książek czy czasopism regionalnych trudno dotrzeć. Dlatego z koleżankami z działu staramy się wszelkimi sposobami pozyskać pozycje regionalne. W tym celu przeglądamy internet, czasopisma regionalne, dzwonimy, wysyłamy maile, nawiązujemy kontakty z regionalistami i dziennikarzami. Wszystko po to, aby czytelnikowi przedstawić jak najbogatszą ofertę. Czasopismo „Trzęsiworek” odbieram z biblioteki w Zwoleniu jadąc prywatnie do domu w Lasocinie. Krótko mówiąc chodzi o to, aby robić to co się lubi, a w moim przypadku właśnie tak jest.

### **Przybliź czytelnikom działalność Radomskiej Biblioteki Cyfrowej.**

Radomska Biblioteka Cyfrowa to najnowszy i najtrudniejszy projekt, w którym uczestniczyłam. W 2008 roku biblioteki cyfrowe były rzadkością. Posiadało je 25 największych naukowych bibliotek w kraju. Nie wiedziałam wiele o wirtualnych bibliotekach. Bra-

kowało literatury fachowej, informacji w internecie, doświadczonych w tej dziedzinie fachowców. Ale udało się zrealizować projekt. Z koleżanką Dorotą Ważyńską, w programie d'Libra, stworzyliśmy podstawowy schemat z podziałem na poszczególne typy dokumentów, który funkcjonuje do chwili obecnej. Opracowanie formalne i rzeczowe w Dublin Core zostało przystosowane do naszych zbiorów i potrzeb. Wprowadziłyśmy pierwsze kilkadziesiąt dokumentów. Obróbką techniczną dokumentów zajmował się informatyk, zatrudniony wówczas w naszej placówce Mariusz Jagielski.

Załączek biblioteki cyfrowej stanowiły zbiory regionalne, które zostały zeskanowane przez firmę zewnętrzną. Skanery, dzięki dotacji MKiDN przy wsparciu Gminy Miasta Radomia, zostały zakupione później. Do pracy w RBC zatrudniono nowych młodych pracowników, którzy rozwijają i doskonalą działalność naszej radomskiej cyfrowki. Obecnie RBC zawiera wszelkiego rodzaju dokumenty i materiały wielu instytucji Radomia i regionu. Pierwszymi instytucjami, z którymi nawiązaliśmy współpracę było Archiwum Państwowe i Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu. Obecnie są to biblioteki publiczne, szkoły, muzea, biblioteki parafialne diecezji radomskiej, towarzystwa regionalne oraz osoby prywatne. W sumie kilkadziesiąt podmiotów. Ciągłe zgłaszają się chętni do zamieszczenia swoich zbiorów na stronach RBC. W chwili obecnej RBC posiada

własny lokal, pracowników i profesjonalny sprzęt. Dwa skanery, komputery i programy pozwalają na skanowanie, obróbkę techniczną dokumentu, opracowanie, udostępnienie w internecie i archiwizację.

Największą zaletą biblioteki cyfrowej jest to, że można z niej korzystać z dowolnego miejsca, posiadającego dostęp do internetu. Istotna jest też ochrona najstarszych, znajdujących się w złym stanie fizycznym zbiorów.

Zalety Radomskiej Biblioteki Cyfrowej docenili użytkownicy, którzy wchodzili na stronę cyfrowki ponad 4 ml 100 tys. razy i skorzystali z 35 tys. opracowanych dokumentów, w większości książek i czasopism regionalnych.

### **Jak spędzasz wolny czas? Czy masz hobby? Jakie masz marzenia?**

Jak chyba wszyscy bibliotekarze lubię dobrą książkę. Chętnie podróżuję, poznaję nowe miejsca i ludzi. W miarę możliwości wyjeżdżam do domu w Lasocinie, gdzie spędzam czas w otoczeniu przyrody nad ogrodowym stawem. Odpoczywam spacerując po lesie, a moją pasją jest zbieranie grzybów. Marzenia? Nie zdradzę, bo jeszcze się nie spełnią...

### **Dziękuję za rozmowę. Gratuluję tytułu Bibliotekarza Roku i życzę aby Twoje marzenia się zrealizowały.**

Rozmawiała  
**Alicja Bożena Śliwa**  
sekretarz redakcji  
„Bibliotekarza Radomskiego”

## 100 lat Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich – obchody w Radomiu

Mariola Turek, Alicja Bożena Śliwa

W roku 2017 mija 100 rocznica powstania Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich – organizacji, do której należą bibliotekarze utożsamiający się z wykonywanym zawodem. Na zebraniu radomskiego Zarządu Oddziału SBP, 2 grudnia 2016 roku, podjęto uchwałę o uroczystych obchodach jubileuszu na ziemi radomskiej. Termin obchodów ustalono na dzień 13 maja 2017 roku. Czas mijął szybko, bardzo bogaty program wymagał ogromu pracy, przejrzenia dokumentów stowarzyszenia, wielu tomów pamiątkowych kronik działalności organi-

zacji, wyszukania zdjęć archiwalnych, przygotowania materiałów do wystaw i wywiadu, ustalenia listy gości. Zarząd Oddziału podjął również decyzję o wystąpieniu do Komisji Wniosków i Odznaczeń przy Zarządzie Głównym SBP o nadanie medali i odznaczeń organizacji dla szczególnie aktywnych i prężnie działających bibliotekarzy i bibliotek. Za decyzją szło trudne zadanie dokumentowanie pracy bibliotekarzy w Stowarzyszeniu. Gotowe wnioski dostarczono do Warszawy, a członkowie Zarządu trzymali kciuki za pomyślne obrady komisji w stolicy.



Uczestnicy spotkania jubileuszowego

Bardzo zależało nam na obecności wieloletniej Przewodniczącej Zarządu Oddziału i Okręgu w Radomiu Pani Danuty Tomczyk. Starania zakończyły się sukcesem. Pani dyrektor Danuta Tomczyk obiecała swoją obecność na uroczystości i nie zawiodła. Tak rozpoczęła swoje wystąpienie: *Drogie koleżanki i drodzy koledzy! – wprawdzie kolegów jest niewielu, ale coraz więcej. Czuję się zaszczycona, że mogę uczestniczyć w tym spotkaniu z okazji 100-lecia naszej organizacji, tym bardziej że nasza organizacja [radomska] obchodziła w ubiegłym roku 70-lecie. Więc mamy już za sobą dość duży okres działalności. [...] Przekażę Państwu zatem kilka swoich wspomnień: jak to było na zjazdach, jak układała się nasza współpraca z wtedy jeszcze Wojewódzką Biblioteką przy organizowaniu różnych imprez kulturalnych*

*i wspieraniu działań statutowych bibliotek [radomskich].*

Mając uprawnienia członka honorowego, Pani Danuta wręczała odznaki SBP. W trakcie prac nad programem jubileuszu wielokrotnie konsultowaliśmy się z obecną dyrektorką Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu, która z cierpliwością i wyrozumiałością udzielała nam dobrych rad i służyła niesłabnącą pomocą.

Program zapięty na ostatni guzik, zadania rozdzielone, zaproszenia rozesłane, tort i catering zamówione, wystawy rozwieszono, czas na ostatnie poprawki w scenariuszu uroczystości. Towarzyszyła nam niepewność znana wszystkim organizatorom: czy dopiszą goście, czy zmieścimy się w czasie, czy część artystyczna będzie się podobała?

13 maja stan emocjonalny organizatorek sięgnął zenitu. Otrzymałyśmy





Mariola Turek



Mariola Turek i Danuta Tomczyk

Mariola Turek, Anna Skubisz-Szymanowska



Danuta Tomczyk, Anna Skubisz-Szymanowska



Teresa Majdak



Janina Kuśmierczyk



Bartosz Kolsut



Alicja Bożena Słiwa, Mariola Turek, Sebastian Równy



Od lewej: Elżbieta Gryzek, Wioletta Dasiewicz i Małgorzata Podkańska



Bibliotekarki odznaczone Odznaką SBP

wiadomość, że Pani Joanna Pasztaleń-Jarzyńska, przewodnicząca Mazowieckiego Zarządu Okręgu SBP, nie dojedzie na uroczystość ze względów zdrowotnych. Trwały nerwowe oczekiwania, czy pozostali goście dopiszą i szybkie zmiany w scenariuszu.

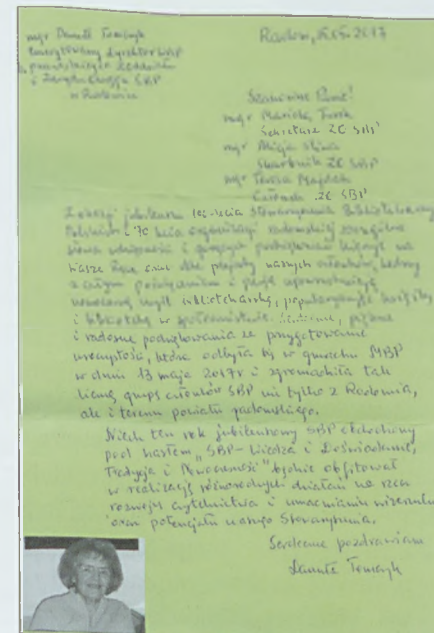
Zbliżała się godzina 15, sala powoli zaczęła wypełniać się gośćmi, catering wypełnił stoły w Czytelni Czasopism, nagłośnienie sprawnie działało, nasz stan emocjonalny powoli wracał do normy.

Przybyłych na uroczystość powitały Mariola Turek sekretarz Zarządu Oddziału SBP w Radomiu, pełniąca obowiązki przewodniczącej oraz Anna Skubisz-Szymanowska dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu.

Obecnością zaszczycił nas Sebastian Równy dyrektor Wydziału Kultury Urzędu Miejskiego. Bardzo miłym gestem były wiązanki róż wręczone organizatorom przez Pana Dyrektora oraz grawer dla SBP od Prezydenta Miasta Radomia Radosława Witkowskiego.

Historię SBP na ziemi radomskiej przedstawiła Teresa Majdak, wieloletnia przewodnicząca Zarządu Okręgu i Oddziału, jedna z organizatorek jubileuszu. Podczas prezentacji część zaproszonych gości odnalazła się na zdjęciach zamieszczonych w materiałach stowarzyszenia.

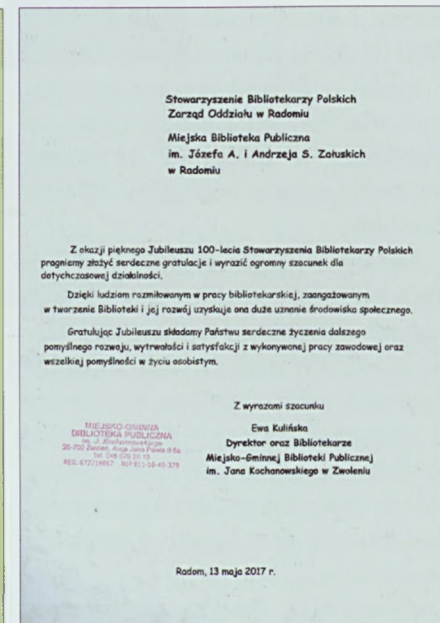
Oczekiwany przez licznie zgromadzonych gości punktem programu była rozmowa z Panią Danutą Tomczyk, która nieprzerwanie przez 38 lat peł-



Adresy, które otrzymało Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Oddział w Radomiu z okazji 100-lecia.

niła funkcję przewodniczącej Zarządu i Oddziału SBP w Radomiu i Kielcach. Była również delegatem na Zjazdy Krajowe oraz uczestnikiem kongresu IFLA w Budapeszcie. Pani Danuta z wielką swadą wspominała pracę w organizacji, wykazując się świetną pamięcią i poczuciem humoru. Rozmowę przeprowadziła oraz podziękowała bukietem kwiatów za przybycie i udzielenie wywiadu Mariola Turek. Zgromadzeni goście podziękowali gromkimi brawami.

Kulminacyjnym punktem obchodów 100-lecia było wręczenie wyróżnień i odznaczeń SBP. Honorową Odznakę SBP za wybitne osiągnięcia dla bibliotekarstwa otrzymały: Teresa Niewczas dyrektor Miejski Biblioteki Publicznej



w Itży oraz Anna Skubisz-Szymanowska dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu. Dekoracji dokonała Pani Danuta Tomczyk.

Medal w Dowód Uznania otrzymały: Bożena Starzyńska dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Jedlińsku, przewodnicząca Koła SBP przy GBP w Jedlni oraz Alicja Śliwa kierownik Wypożyczalni Główniej i Wypożyczalni dla Dzieci, skarbnik Zarządu Oddziału SBP w Radomiu.

Listy gratulacyjne zostały wręczone: Innie Myszcze pracownicy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Itży, filie Błaziny, Pakosław, Katarzynie Pomorskiej pracownicy Wypożyczalni Miejskiej Biblioteki Publicznej w Itży oraz Małgorzacie Podkańskiej pracownicy Działu Groma-



dzenia i Opracowania Zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu.

Medal w Dowód uznania przyznany został również Gminnej Bibliotece Publicznej w Zakrzewie. Wręczony zostanie podczas obchodów 70-lecia biblioteki.

Mariola Turek przedstawiła uczestnikom jubileuszu sylwetki odznaczonych osób podkreślając, że staż w organizacji równy jest stażowi pracy w bibliotekarstwie. Nie zabrakło wspomnień z długiego okresu działalności SBP w Radomiu i powiecie oraz życzeń dobrej pracy. Głos zabrała Pani Janina Kuśmierczyk oraz goście z Biblioteki w Zwoleniu.

Znamienity muzyk, występujący w londyńskiej Royal Albert Hall oraz nowojorskiej Carnegie Hall, wypełnił część artystyczną uroczystości. Bartosz Kołsut, absolwent Zespołu Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu, student Akademii Muzycznej Fryderyka Chopina w Warszawie oraz uczelni muzycznej w Niemczech, zaprezentował koncert akordeonowy składający się z dwóch części. Z wielką wirtuozerią w pierwszej części zaprezentował muzykę m.in. J.S. Bacha i F. Jacobiego, a w drugiej kilka walców Straussa. Zaintonował również 100 lat na 100-lecie SBP podczas toastu okolicznościowego i płonących rac na torcie jubileuszowym.

Po tej części spotkania goście przeszli do Czytelni Czasopism gdzie przy lampce szampana, smacznych przy-

stawkach i ciastach rozmawiali i wspominali czasy minione.

Obchodom towarzyszyły dwie wystawy. „SBP na ziemi radomskiej 1946-2017” usytuowana została w holu na parterze biblioteki, a druga zatytułowana „Po godzinach...” w kawiarni na piętrze.

Ostatni goście opuścili gościnne progi biblioteki. Przyszedł czas na podsumowanie.

Organizatorzy dziękują wszystkim byłym i obecnym członkom Stowarzyszenia za obecność. Aktywnym członkom kół za pomoc w organizacji spotkania, dyrektor Annie Skubisz-Szymanowskiej za życzliwość i gościnne progi Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu.

Następne spotkanie jubileuszowe za 100 lat. Zapraszamy!

**Mariola Turek**  
Sekretarz Zarządu  
Oddziału SBP w Radomiu  
**Alicja Bożena Śliwa**  
Skarbnik Zarządu  
Oddziału SBP w Radomiu

Materiały z jubileuszu w Radomiu zostaną zamieszczone na stronie Zarządu Głównego SBP.

## Moje lata w SBP – Danuta Tomczyk

*Mariola Turek*

**Mariola Turek: Kiedy zaczęła Pani działać w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich?**

**Danuta Tomczyk:** Nie pamiętam dokładnie, ale wydaję mi się, że był to rok 1953, kiedy Stowarzyszenie miało już obecną nazwę, tj. po powstaniu samodzielnego stowarzyszenia archiwistów. Skąd się wzięłam w Radomiu? Nie jestem radomianką. Przyszłam z nakazu pracy. Dziś nie wszyscy wiedzą, co to było. W latach 50. studenci po zakończonych studiach otrzymywali nakazy pracy – nie wszyscy, ale część z nich. Zostałam skierowana do Radomia, właśnie z nakazem pracy na 3 lata. Był 1 października 1952 r. Przyjechałam do Radomia, pamiętam jak dziś, nie było jeszcze Domu Handlowego PSS „Społem”, był tam park, Usiadłam na ławce, zjadłam kanapkę i ruszyłam do biblioteki. Jej siedziba była wtedy na rogu ul. Żeromskiego i pl. Konstytucji – wtedy jeszcze bez określenia, o którą konstytucję chodzi. Weszłam do biblioteki, zastałam panią kierownik, Florentynę Jakubczakową (miała wtedy 78 lat). Przyjęła mnie, może nie powiem niezbyt życzliwie, ale „średnio”. I tak skromnie zaczęła się moja praca w bibliotece w Radomiu, w której pracowałam przez 43 lata i jeszcze dzięki pani Dyrektor

[Annie Skubisz-Szymanowskiej] przez 2 lata po odejściu na emeryturę, czyli do 1997 roku jako redaktor „Bibliotekarza Radomskiego”. W listopadzie 1955 r. zostałam Przewodniczącą Zarządu Oddziału SBP w Radomiu. Wtedy zaczęła się aktywniejsza działalność organizacyjna. Okazało się, że na początku była to syzyfowa praca. Nie wiedziałam jak to wszystko objąć, trochę się bałam. Na szczęście wiele wskazówek przekazała mi pani Jakubczakowa, wcześniej działająca aktywnie w Stowarzyszeniu. Później dużo zapamiętałam w tę działalność pani Maria Dedio, która pracowała w naszej bibliotece do 1958 r. Wiele spraw rozjaśniły mi bardziej doświadczone koleżanki. Dzięki ich wskazówkom i pomocy zdobywałam pierwsze szlify bibliotekarki, jak również doświadczenie w organizacji Stowarzyszenia Bibliotekarzy. Tymczasem Zarząd Oddziału wspólnie z Ministerstwem Kultury i Sztuki, za pośrednictwem Zarządu Głównego SBP, zorganizował I Międzywojewódzką Konferencję Bibliotekarzy Dziecięcych, w październiku 1958 roku. W tym czasie tworzyły się w Polsce wyspecjalizowane biblioteki dziecięce. Wprawdzie u nas, w Radomiu, była już samodzielna biblioteka dziecięca – mieściła się



Danuta Tomczyk

przy ul. Żeromskiego 33 naprzeciwko kościoła św. Stanisława (dziś garnizonowego). W konferencji uczestniczyła, reprezentując ministerstwo, pani Maria Gutry, znana bibliotekarka, która w tym czasie była odpowiedzialna w resorcie za organizację bibliotek dziecięcych. Była to bardzo imponująca konferencja, bogata w wiele cennych wniosków. Gościem honorowym spotkania była pani Florentyna Jakubczakowa, już jako emerytka. W 1956 r. nasza bibliotekarka, pani Kazimiera Deperasińska (pracowała w Bibliotece od końca wojny do 1972 r.) była na Zjeździe Delegatów SBP w Warszawie. Od tego czasu Radom na zjazdach miał jeśli nie silną, to zawsze jakąś reprezentację. I to chyba najważniejsze... w 1953 r. wstąpiłam do Stowarzyszenia i w dalszym ciągu jestem jego członkiem, teraz Honorowym, pomimo że nie jestem już czynną bibliotekarką.

**M.T.:** Faktycznie, osoba Pani Dyrektora znana jest większości środowiska bibliotekarzy radomskich. Kiedy przed spotkaniem, jeszcze podczas rozmowy na korytarzu, próbowałam przedstawić Panią koleżankom, jedna z nich powiedziała: „Ależ proszę pani, nie trzeba tego robić, bo my wiemy kim jest pani Tomczyk”.

**D.T.:** Ja też wszystkich pamiętam. Przynajmniej staram się pamiętać. Chociaż jest już trochę nowych twarzy.

**M.T.:** Przygotowując się do naszej rozmowy bardzo dokładnie obliczyłam,

że funkcję Przewodniczącej Zarządu Oddziału bądź Okręgu w strukturach SBP pełniła Pani przez 38 lat. Jest to naprawdę bardzo długi okres. W latach 1955-1975 była Pani Przewodniczącą Oddziału Radomskiego, pełniąc jednocześnie w latach 1963-1966 funkcję Wiceprzewodniczącej Zarządu Okręgu w Kielcach, a w latach 1972-1975 Przewodniczącą Zarządu Okręgu w Kielcach. Następnie, po reformie administracyjnej, w latach 1975-1993 była Pani Przewodniczącą Zarządu Okręgu SBP w Radomiu. Struktura radomska była w tym czasie jednym z wiodących okręgów pod względem liczebności członków, liczby kół.

**D.T.:** Faktycznie, mimo że niektórzy życzyli mi nieco krótszej działalności w Stowarzyszeniu. Jeśli chodzi o ilość byliśmy wtedy na piątym miejscu, po Warszawie, Poznaniu, Katowicach, jeszcze chyba Szczecinie, a więc dużych ośrodkach. Zaś okręg był szósty w kraju pod względem liczby swoich członków, było ich przeszło 410. Tymczasem u nas, w rejonie Radomia, bibliotek, a co za tym idzie bibliotekarzy było niewspółmiernie mniej.

**M.T.:** Był to więc okres bardzo pracowity. Czy w związku z tym był to dla Pani czas trudny, musiała zmagać się Pani z wieloma przeciwnościami w pracy, działalności organizacyjnej?

**D.T.:** Owszem. Pierwsza praca zawsze jest dużym wyzwaniem. Zwłaszcza dla młodego człowieka. Rozpoczęłam

ją przecież – może nie wszyscy uwierzą – jako młodziutka kobieta, zaraz po studiach. Wtedy jeszcze nie umiałam wielu rzeczy związanych z pracą, pomimo przygotowania. Właściwie byłam wtedy najmłodszą bibliotekarką w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Radomiu. Kiedy zaczynałam pracę, zatrudnione już były doświadczone bibliotekarki, kilka z nich, rozpoczęła swoją pracę na Wileńszczyźnie, a po wojnie znalazły się w Radomiu. Znając charakter tej pracy były bardzo zaangażowane w wykonywanie swoich obowiązków. Ja, jako młoda adeptka bibliotekarstwa, musiałam to wszystko poznać po kolei: wypożyczalnia, czytelnia, spotkania autorskie. W każdym razie przez pierwsze lata swojej pracy poznawałam ją bardzo starannie od kuchni. Pomimo poznania teorii bibliotekoznawstwa, praktycznych zadań musiałam nauczyć się dopiero w pracy.

W tym czasie pracowałam też doręczywo w introligatorni. Była tam pani Władzia, która bardzo skrętnie podchodziła do swoich obowiązków. Ja kleiłam książki, okładałam je w szary papier, bo tylko taki był dla nas dostępny. Szarość w bibliotece, i bibliotekarka szara, w fartuszkach – to w tamtych czasach pojawił się ten stereotyp, który trwał jeszcze długo po tym, kiedy biblioteki nabrały kolorów.

W Stowarzyszeniu w tym czasie naprawdę niewiele działałam. W Radomiu same nie miałyśmy jeszcze takiego doświadczenia w działalności organizacyjnej. Koleżanki o dłuższym stażu

nie umiały się jeszcze odnaleźć w nowej rzeczywistości. W tamtych latach, również w Stowarzyszeniu, władza panująca chciała mieć wiele do powiedzenia. Czy udało nam się obronić przed tym? Różnie bywało, staraliśmy się nie dać zwariować. Ocenę zostawiam jednak historykom. To były faktycznie bardzo trudne czasy. Raczej niedobory materiałów nas bardziej interesowały. Był to wielki problem dla nas, ale jakoś musiałyśmy sobie radzić.

**M.T.: Sama byłaś przyjmowana przez Panią do pracy. Też przeszłam chrzest bojowy, poznając na początku pracę wszystkich działów biblioteki. Poza tym, że pełniła Pani funkcję Przewodniczącej Oddziału, była pani również delegatem na Zjazdy Krajowe SBP. Czy pamięta Pani w ilu Zjazdach brała udział?**

**D.T.:** Nie aż w tylu, w ilu brali udział radomscy bibliotekarze. Brałam udział tylko w 12 zjazdach: delegatów i krajowych. Na jednym ze zjazdów, w 1972 r. w Bydgoszczy, otrzymałam Honorową Odznakę SBP. Był to zaszczyt, nie tylko dla mnie osobiście, ale myślę że przede wszystkim dla całego radomskiego Oddziału.

W 1980 r. w kraju było już bardzo niespokojnie, kolejne strajki, powstała „Solidarność”. W tymże roku odbył się zjazd krajowy SBP w Poznaniu. Wracaliśmy z obrad do hotelu, wtedy panowie bez mundurów, ale z białymi – czerwonymi opaskami na ramieniu, legitymowali nas. Musieliśmy pokazać

dowody osobiste oraz identyfikatory. Dopiero po tej weryfikacji mogliśmy wejść do hotelu.

W 1981 r. odbył się Nadzwyczajny Zjazd Krajowy SBP w Warszawie. W trakcie tego zjazdu została dokonana zmiana całego składu Zarządu Głównego. Zaczęły tam dochodzić do głosu różne niesnaski, nieporozumienia pomiędzy jego członkami. Zapewne nie odbyło się to bez udziału władz. Jakkolwiek Sekretarzem Generalnym została wybrana na tym zjeździe pani Władysława Wasilewska, która była znaną bibliotekarką, także w radomskim środowisku; bywała tutaj, korespondowałyśmy ze sobą. Nadzwyczajny zjazd warszawski odbył się 11-13 maja. Ostatni dzień okazał się dla nas bardzo smutny, kiedy dotarła do nas informacja o zamachu na papieża. Właściwie każdy ze spuszczoną głową odjechał do domu. Dopiero po kilku latach dowiedziałam się od pani Wasilewskiej, że Zarząd Główny wysłał w tamtym czasie list do papieża, w którym wyraził swój żal z powodu zamachu i zatroskanie o zdrowie Jana Pawła II. Był to pierwszy list, który pani Wasilewska wystosowała po objęciu funkcji Sekretarza Generalnego SBP. Zawsze będę pamiętała o tym zjeździe, właśnie z racji na te przykre wydarzenia, które mu towarzyszyły i pośpępną atmosferę kończącą spotkanie.

W 1985 r. wzięłam udział w zjeździe w Toruniu. Zostałam Sekretarzem Prezydium Zjazdu i zostałam zgłoszona na członka Głównej Komisji Rewizyj-

nej. W toruńskim zjeździe uczestniczył również pan Eugeniusz Komorowski, który był wówczas wicedyrektorem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach. Był to człowiek bardzo pozytywnie nastawiony do świata, co manifestował nierzadko zgryźliwym humorem. Pisywał fraszki, mam tu jedną z nich, którą skreślił wtedy w kuliarach:

*Śliczne dziewczyny i miłe  
na Zjazd z Radomia przybyłe.  
Ich szefowa, Pani Tomczykowa  
wciąż się śmieje do Kubowa<sup>1</sup>.  
A więc radomianki: życzę powodzenia,  
życie ucieka, a czas się zmienia.*

Na tym zjeździe delegatami Oddziału w Radomiu oprócz mnie byli z Radomia pani Genowefa Podgajniak, pan Józef Szulikowski i pani Lidia Lisak z Szydłowa.

W 1993 r. odbył się zjazd delegatów w Chorzowie. Wtedy delegatami obok mnie były panie Teresa Majdak i Janina Kuśmierczyk. Ważnym doświadczeniem był dla mnie udział w 36. Konferencji IFLA (International Federation of Library Associations) w Budapeszcie. Na tej konferencji Polskę reprezentowała silna grupa 30 osób. Tak wcześniej, jak i później Polacy uczestniczyli w zjazdach IFLA w kilkuosobowej reprezentacji. IFLA zrzesza ok. 100 organizacji zawodowych i stowarzyszeń branżowych bibliotekarzy z całego świata. Polska przystąpiła

<sup>1</sup> Stefan Kubów był wtedy Przewodniczącym Zarządu Głównego SBP.

do Forum w 1927 r. W naszym kraju Kongres IFLA odbył się dwukrotnie: w 1936 i 1959 r. Kolejny odbędzie się w tym roku we Wrocławiu pod hasłem „Biblioteki – Solidarność – Społeczeństwo”. Bazą wypadową, przed wyruszeniem na Węgry był Szczecin, koordynatorem naszej grupy dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie, pan Stanisław Badoń<sup>2</sup>. Stamtąd wyjechaliśmy do Budapesztu, odwiedzając po drodze Berlin, Pragę i Bratysławę. Obrady IFLA w Budapeszcie trwały 3 dni.

**M.T.: 31 grudnia 1995 r. przeszła Pani na emeryturę po 43 latach pracy, ale nie zerwała związku ze Stowarzyszeniem. Nadal publikuje pani w „Bibliotekarzu Radomskim”. W 1997 r. na zjeździe w Miedzeszynie Zarząd Główny na wniosek Zarządu Okręgu nadał pani tytuł Członka Honorowego SBP.**

**D.T.:** Jest to jedno ze szczególnie zaszczytnych wyróżnień Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. W całej Polsce tylko ok. 60 osób legitymuje się tytułem Honorowego Członka SBP. Jest to więc dla mnie bardzo ważne osobiste wyróżnienie. Ale też i pomoc w dalszej działalności dla Stowarzyszenia, od kiedy jestem już emerytowaną bibliotekarką. Poza tym, że jestem zapraszana

<sup>2</sup> W 2016 r. jedna z czytelni Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie otrzymała imię Stanisława Badońa w uznaniu jego działalności bibliotekarskiej oraz osiągnięć naukowych w dziedzinie historii i regionalistyki zachodniopomorskiej – podają za ostatnim numerem „Poradnika Bibliotekarza”.

na różne wydarzenia okolicznościowe, niekiedy też zjazdy, otrzymuję również każdy z numerów „Poradnika Bibliotekarza” i „Bibliotekarza Radomskiego”. Pozostaję więc w kontakcie z najświeższymi doniesieniami ze środowiska bibliotekarzy polskich i radomskich, co bardzo sobie cenię. Umożliwia mi to monitorowanie sytuacji bibliotek, choć uważam, że nadal w prasie fachowej jest zbyt mało doniesień z Radomia i okolicznych bibliotek. Spotykam się też z bardzo miłymi gestami ze strony Stowarzyszenia. Publikacje, których poszukuję, a wydawane są przez SBP, wysyłane są mi jako gratisy. Bywa to nieco krępujące. Jest to przecież i moje stowarzyszenie, ale nauczyłam się już doceniać ten gest. Ostatnio otrzymałam książkę Jana Muszkowskiego „Epoka – ludzie – książki”. Bardzo mi na niej zależało, raz ze względu na spodziewaną treść, dwa, że studiowałam u prof. Muszkowskiego na Uniwersytecie Łódzkim. Był to ciężki czas, także dla uczelni. Spotykaliśmy się w mieszkaniu profesora, aby w grupie 15 studentów specjalizacji bibliotekarskiej odbyć zajęcia. Drugą z nowości wydawniczych, którą otrzymałam od SBP i szczerze polecam jest „Słownik pracowników książki polskiej, suplement 4”. Przedstawione tam są sylwetki radomskich bibliotekarzy m.in. pani Ludomiły Holtzer (dyrektor MBP 1955-1976), Ewy Żgutowicz, która była naszą praktykantką i pisała pracę dyplomową o naszej bibliotece; pan Kazimierz Warda, nauczyciel aka-

demicki z Kielc, który był przyjacielem biblioteki w Radomiu oraz pani Zdzisława Piotrowska dyrektor Biblioteki Wojewódzkiej w Lublinie, która poprzez małżeństwo z Tadeuszem Jasińskim, prozaikiem, poetą publicystą, 7-krotnym uczestnikiem Radomskich Wiosen Literackich, okazała się wielką entuzjastką radomskiej biblioteki.

Tak, nadal publikuję. Napisałam już 52 artykuły do „Bibliotekarza Radomskiego” i 25 artykułów do ogólnopolskich „Bibliotekarza”, „Poradnika Bibliotekarza” i „Rocznika Bibliotecznego”. Oraz kilka popularnych artykułów do prasy lokalnej i innych periodyków bibliotekarskich w Polsce. W sumie jest tych tekstów około 200. Miałam na to dużo czasu, zwłaszcza odkąd jestem na emeryturze.

Powiem o inicjatywie stowarzyszenia godnej uznania, o pierwszym Spotkaniu Pokoleń. Odbyło się w maju 1984 r. Uczestniczyło w nim wtedy 14 bibliotekarzy, którzy zakończyli swoją pracę. Byli też młodzi bibliotekarze, dopiero rozpoczynający pracę w zawodzie. Wśród emerytów była pani Maria Szczepanik (wówczas 76-letnia), która tak wspominała swoją pracę: *W 1945 roku wraz z mężem wróciliśmy do rodzinnego Zakrzewa. Dowiedziałam się od ludzi, że tutejsza biblioteka była zniszczona i zagrabiona przez Niemców, a tylko niewielka część księgozbioru została uratowana. Przywiązani do polskiego języka chłopcy przechowywali książki i dzięki temu one ocalały. Droga usilnej prośby, czasem*

*perswazji, odzyskałam ocalałe pozycje i w 7-oddziałowej Szkole Podstawowej założyłam bibliotekę. Wkrótce nasz punkt zasilily zbiory z powiatu i tak, ziarno do ziarna, przybywały kolejne woluminy. Wypożyczałam książki także w niedzielę, gdyż chłopcy nie dysponowali innym czasem wolnym od zajęć gospodarskich. Pamiętam, już od godz. 13 czekali na mnie rolnicy, i wcale nie przesadzam – w tych trudnych czasach i niesamowitej biedzie garnęli się do wiedzy. Młodzież rozchwytywała powieści historyczne, pozycje rolnicze wydawałam natomiast wedle kolejności wcześniejszych zapisów. Myślę, że czerpana z książek teoria nie poszła na marne. Zakrzew przoduje w produkcji mleczarskiej, uprawach lnu i konopi.*

Młoda bibliotekarka, z 3-letnim stażem pracy, Elżbieta Grajzer<sup>3</sup> wypowiedziała się wtedy następująco: *Staram się w pełni wykonywać zadania, jakie stawiane są bibliotekarzowi, ale w moim przypadku wymagania te jeszcze wzrastają, gdyż pracuję w bibliotece dziecięcej. Jest to filia nr 9 MBP w Radomiu – Obozisko, istniejąca od 1967 r. W większości korzystają z niej dzieci. Czytelnik-dziecko to czytelnik niewyrobiniony i niesamodzielny, często bez sprecyzowanych zainteresowań czytelniczych, poznający dopiero życie i otaczający świat. Z wykonywanej pracy bardzo się cieszę, gdyż mam stały kontakt z ludźmi, a przede wszystkim*

<sup>3</sup> Elżbieta Grajzer została Bibliotekarzem Roku 2015. Jest kierownikiem filii nr 15 MBP na radomskim Ustroniu.

z dziećmi, którym w różny sposób mogę pomóc. Decydując się na ten zawód liczyłam się z tym, że wiedza zdobyta przeze mnie będzie się starzała, będzie wymagała dalszego dokształcania. Obecnie ukończyłam Policealne Studium Bibliotekarskie.

Spotkania pokoleń bibliotekarzy odbywają się w radomskiej bibliotece cyklicznie od 2007 r. Było ich już 8, zorganizowanych przez Zarząd Oddziału SBP.

Na zakończenie wszystkich pozdrawiam, mocno całuję i życzę dużo osobistego zadowolenia i satysfakcji z wykonywanej pracy w zawodzie bibliotekarskim.

**M.T.: Bardzo dziękuję Pani za rozmowę.**

Rozmawiała  
**Mariola Turek**

Przewodnicząca Zarządu Oddziału SBP  
w Radomiu



## Przeszość i teraźniejszość radomskiego SBP

*Teresa Majdak*

**D**zisiejsze Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich wywodzi się z powstałej w 1915 r. w Warszawie Komisji Historii Książnic i Wiedzy Bibliotecznej, której członkowie w 1917 r. powołali Związek Bibliotekarzy Polskich. W kraju odzyskującym niepodległość była to pierwsza organizacja skupiająca bibliotekarzy, bibliografów i miłośników książek. Rok 1917 uznaje się za początek funkcjonowania Stowarzyszenia, które obecną nazwę przyjęło w 1953 roku.

### Początki radomskiego Stowarzyszenia

W dokumentacji archiwalnej radomskiego Stowarzyszenia nie zachowały się żadne informacje na temat działalności bibliotekarzy w organizacji w latach 1917-1945. Niemniej z zapisów dotyczących naszej biblioteki wiemy, że Florentyna Jakubczakowa była organizatorką radomskiego bibliotekarstwa i Biblioteki Miejskiej w Radomiu. Była też pierwszą kierowniczką biblioteki,



Florentyna Jakubczakowa

od jej powstania w 1922 roku do roku 1953.

Od 27 do 29 maja 1928 r. brała udział w I Zjeździe Związku Bibliotekarzy Polskich, który odbył się z udziałem 417 osób we Lwowie. Reprezentowała na nim krakowskie Koło ZBP, do którego należeli w owym czasie bibliotekarze Biblioteki Miejskiej w Radomiu. Florentyna Jakubczakowa uczestniczyła również w IV Zjeździe Bibliotekarzy Polskich, pod protektoratem prezydenta RP prof. Ignacego Mościckiego, zorganizowanym w Warszawie, w dniach 31.05.-02.06.1936 r.

### Pierwsza struktura Stowarzyszenia w Radomiu – 1946 r.

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Radomiu założono pierwszą strukturę naszego Stowarzyszenia. 12 czerwca 1946 r. w obecności Franciszka Sedlaczka, wizytatora Ministerstwa Oświaty, odbyło się zebranie inauguracyjne Koła Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich w Radomiu. Uczestniczyło w nim 14 osób, w tym 13 z Miejskiej Biblioteki Publicznej i 1 z Biblioteki Wydziału Powiatowego. Powołano tymczasowy zarząd w składzie: przewodnicząca Daniela Jarkowska kierownik Biblioteki Wydziału

Powiatowego, z-ca przewodniczącej Florentyna Jakubczakowa kierownik Miejskiej Biblioteki Publicznej, sekretarz Maria Jackowska, skarbnik Klara Pawlińska, gospodarz Stefania Skulska. Koło było jednym z pierwszych powstałych w kraju. To wydarzenie potwierdza „Kronika Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich 1917-2000”, napisana pod redakcją Andrzeja Kempy. Czytamy w niej: *26 marca wznawiło działalność Koło Lubelskie, 12 czerwca powstało Koło w Radomiu, 5 lipca we Wrocławiu, 1 września w Kielcach i 26 września w Szczecinie*. Pod koniec 1946 r. w całej Polsce było 12 kół (928 członków), które bezpośrednio podlegały Zarządowi Głównemu. Radom znalazł się wśród takich ośrodków jak: Gdańsk, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Poznań, Toruń, Szczecin, Warszawa i Wrocław.

13 października 1946 r. w miejsce tymczasowego Zarządu Koła ZBiAP powołano nowy. Na przewodniczącą ponownie wybrano Danielę Jarkowską. Pozostały skład zarządu Koła: zastępca przewodniczącej – Władysław Prawdźnik kierownik Archiwum Państwowego, sekretarz – Janina Mazaraki, skarbnik – Barbara Ziętek, gospodarz – Kazimiera Deperasińska. W grudniu 1946 r. Koło Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich zostało wpisane do ewidencji stowarzyszeń i związków Starostwa Grodzkiego w Radomiu. 26 stycznia 1947 r., podczas zebrania, przewodnicząca poinformowała, że Koło ZBiAP zostało zarejestrowane.

otrzymało pieczęć i wydano legitymację członkowskie 22 osobom.

Od 11 do 12 maja 1947 r. Daniela Jarkowska uczestniczyła w Zebraniu Delegatów Kół ZBiAP w Toruniu (było ono najwyższą władzą organizacji, zebrania były zwoływane w I półroczu każdego roku). Wśród wniosków z tego zebrania znalazły się sprawy m.in.: uzyskania dewiz na zakup literatury zagranicznej, wydania skryptów bibliotekarskich oraz zwiększenia budżetów bibliotek i uposażeń pracowników.

### **Przekształcenie koła w oddział – 1955 rok**

W dniach 19-20 grudnia 1953 r. na Walnym Zjeździe Delegatów Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich podjęto decyzję o przekształceniu ZBiAP w Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Uchwalono statut, określający SBP jako *organizację społeczną o charakterze fachowym i naukowym, skupiającą w swoich szeregach pracowników bibliotek oraz osoby związane zawodowo lub naukowo ze sprawami bibliotekarstwa*. Jednostkami organizacyjnymi stały się okręgi wojewódzkie i oddziały powiatowe, zaś naczelną władzą Ogólnokrajowy Zjazd Delegatów SBP, zwoływany co trzy lata.

W 1954 r. koło radomskie otrzymało pismo z Zarządu Głównego SBP, w którym poproszono zarządy o przeprowadzenie zebrań wyborczych i reorganizacyjnych Kół ZBiAP na podstawie statutu. 10 listopada 1955 r., dostosowując się do wytycznych ZG

SBP, powołano oddział radomski, który wszedł w skład okręgu kieleckiego. W nowo powołanym oddziale wybrano władze z przewodniczącą Danutą Tomczyk, wicedyrektorem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu. Obowiązki przewodniczącej zarządu oddziału pełniła do 1975 roku. Do oddziału liczącego 26 osób weszli bibliotekarze z Radomia i powiatu radomskiego, a także Ostrowca, Skarżyska i Starachowic.

8 marca 1956 r. z utworzonego radomskiego oddziału wyłonił się nowy przy Bibliotece Powiatowej w Radomiu. Jego przewodniczącą została Genowefa Podgajniak, kierownik tej placówki. Obowiązki przewodniczącej pełniła do 1975 r. Oddział ten był drugim najliczniejszym oddziałem terenowym (47 osób) w okręgu kieleckim, liczącym 22 oddziały.

### **Przekształcenie oddziału w okręg – 1975 rok**

W 1975 r. nastąpiła kolejna zmiana struktury SBP w związku z przeprowadzoną reformą administracyjną kraju. W jej wyniku powstały nowe województwa, w tym radomskie. W nowo powołanych miastach wojewódzkich zorganizowano okręgi SBP.

27 października odbył się Okręgowy Zjazd SBP w Czytelnicy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Radomiu, w którym uczestniczyło 29 delegatów. W zjeździe udział wzięła Janina Cygańska, sekretarz generalny ZG SBP. Podczas obrad podkreśliła, że Ra-

*dom jako pierwszy z nowo utworzonych województw podjął reorganizację okręgów SBP. Również w Radomiu odbywa się pierwszy zjazd... Świadczy to o prężności środowiska bibliotekarskiego oraz na pewno przyczyni się do podniesienia efektów nie tylko w działalności Stowarzyszenia, ale także w pracy zawodowej, która ściśle łączy się z pracą SBP.*

Do Zarządu Okręgu SBP wybrano: Danutę Tomczyk – przewodnicząca (wicedyrektor WBP w Radomiu), Jolantę Wypych – wiceprzewodnicząca (dyrektor Biblioteki Oddziałowej Politechniki Świętokrzyskiej w Radomiu), Kamilę Brodowską – wiceprzewodnicząca (dyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Radomiu), Zofię Siciarz – sekretarz (WBP w Radomiu), Barbarę Dukowicz – skarbnik (WBP w Radomiu). Członkami ZO byli: Maria Bujala (Biblioteka Zakładów Metalowych w Radomiu), Barbara Chrzanowska (Biblioteka KW PZPR w Radomiu), Janina Gajda (Oddział WBP w Grójcu), Marian Grzybowski (Oddział WBP w Koziencach), Teresa Stępień (Oddział WBP w Przyssusze), Stanisław Zieliński (Biblioteka Oddziałowa Politechniki Świętokrzyskiej w Radomiu).

W skład Komisji Rewizyjnej weszli: Barbara Winnicka – przewodnicząca (WBP w Radomiu), Henryka Kędzierska-Sowa – sekretarz (WBP w Radomiu), członkowie: Natalia Krakowiak (Oddział WBP w Zwoleniu), zastępcy: Maria Kościńska (WBP w Radomiu), Aleksander Król (Oddział WBP w Grójcu).

### **Przekształcenie okręgu w oddział SBP – 2002 rok**

W związku z kolejną reformą administracyjną kraju, wprowadzoną z dniem 1 stycznia 1999 r., nastąpiła kolejna zmiana struktury radomskiego Stowarzyszenia. Dokonała się ona w roku 2002 (ZG SBP podjął uchwałę dotyczącą zmiany struktury w 2001 r.).

11 kwietnia, w siedzibie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu, odbył się VIII Zjazd Okręgowy Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, podczas którego przekształcono dotychczasowy okręg w oddział, obejmujący teren Radomia i powiatu radomskiego oraz podlegający bezpośrednio Zarządowi Okręgu SBP w Warszawie. W Zjeździe uczestniczyło 47 delegatów, którzy powołali nowy zarząd oddziału SBP w Radomiu w następującym składzie: Teresa Majdak – przewodnicząca, Mariola Turek – sekretarz, Alicja Bożena Śliwa – skarbnik, członkowie: Zofia Nogaś, Anna Skubisz i Ewa Ukleja. Oddziałowa Komisja Rewizyjna: Maria Kaczmarska – przewodnicząca, Ewa Linek – zastępca przewodniczącej, Ilona Michalska – sekretarz

### **Zjazdy Delegatów Zarządu Okręgu i Oddziału SBP w Radomiu**

- 27.10.1975. – Zjazd Okręgowy, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Radomiu, 25 delegatów. Gościem była Janina Cygańska – sekretarz generalna SBP.
- 9.04.1979. – II Zjazd Okręgowy, Klub Międzynarodowej Prasy i Książki

- w Radomiu, 34 delegatów. Gościem był Tadeusz Zarzębski – sekretarz generalny SBP.
- 26.02.1981. – Nadzwyczajny Zjazd Okręgowy, Biblioteka Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu, 51 delegatów.
- 19.02.1985. – IV Zjazd Okręgowy w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Szydłowcu, 29 delegatów. Gościem była Władysława Wasilewska – sekretarz generalna SBP.
- 27.02.1989. – V Zjazd Okręgowy w Filii nr 6 WBP w Radomiu, 39 delegatów.
- 28.01.1993. – VI Zjazd Okręgowy, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Radomiu, 39 delegatów. Gościem był Janusz Nowicki – dyrektor biura ZG SBP w Warszawie.
- 27.02.1997. – VII Zjazd Okręgowy, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Radomiu, 41 delegatów. Gościem była Janina Jagielska – sekretarz generalna SBP.
- 11.04.2002. – VIII Zjazd Okręgowy, Miejska Biblioteka Publiczna w Radomiu, 47 delegatów.
- 28.02.2005. – Zjazd Oddziałowy, Miejska Biblioteka Publiczna w Radomiu, 36 delegatów.
- 25.02.2009. – Zjazd Oddziałowy, Miejska Biblioteka Publiczna w Radomiu, 28 delegatów.
- 7.02.2013. – Zjazd Oddziałowy, Miejska Biblioteka Publiczna w Radomiu, 27 delegatów.

- 2.06.2017. – Zjazd Oddziałowy, Miejska Biblioteka Publiczna w Radomiu, 37 delegatów.

#### **Udział radomskich bibliotekarzy w ogólnopolskich Zjazdach SBP – od 1975 r.**

- 1976 r. Krajowy Zjazd Delegatów SBP w Rzeszowie: **Danuta Tomczyk** (WBP w Radomiu), **Jolanta Wypych** (Biblioteka Oddziałowa Politechniki Świętokrzyskiej w Radomiu), **Barbara Chrzanowska** (Biblioteka KW PZPR w Radomiu), **Genowefa Podgajniak** (WBP w Radomiu), **Lidia Ciok** (MGBP w Szydłowcu).
- 1979 r. Krajowy Zjazd Delegatów SBP w Kaliszu: **Genowefa Podgajniak** (WBP w Radomiu), **Jolanta Wypych** (Biblioteka Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu), **Aurelia Rybik** (MGBP w Lipsku), **Marian Grzybowski** (MGBP w Kozienicach).
- 1980 r. VIII Zjazd Bibliotekarzy Polskich pod hasłem „Biblioteki dla wszystkich”, zorganizowany w Poznaniu w stulecie „Towarzystwa Czytelnicy Ludowych”: **Danuta Tomczyk** (WBP w Radomiu), **Jolanta Wypych** (Biblioteka Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu), **Marian Grzybowski** (MGBP w Kozienicach).
- 1981 r. Krajowy Zjazd Delegatów SBP w Warszawie zwołany w trybie przyspieszonym: **Danuta Tomczyk** (WBP w Radomiu), **Genowefa Podgajniak** (WBP w Radomiu), **Józef Szulikowski** (Biblioteka Zakładowa

„Pronit” w Pionkach), **Jolanta Wypych** (Biblioteka WSI);

- 1985 r. Krajowy Zjazd Delegatów SBP w Toruniu: **Danuta Tomczyk** (WBP w Radomiu), **Genowefa Podgajniak** (WBP w Radomiu), **Ewa Nakoneczna** (WBP w Radomiu), **Jolanta Wypych** (Biblioteka WSI), **Lidia Lisak** (MGBP w Szydłowcu), **Józef Szulikowski** (Biblioteka Zakładowa „Pronit” w Pionkach).
- 1987 r. IX Zjazd Bibliotekarzy Polskich pod hasłem „Biblioteki polskie dziś i jutro” w Warszawie: **Danuta Tomczyk** (WBP w Radomiu), **Genowefa Podgajniak** (WBP w Radomiu) i **Jerzy Kwaśniewski** (MGBP w Przysusze).
- 1989 r. Krajowy Zjazd Delegatów SBP w Sobieszewie k/Gdańska: **Danuta Tomczyk** (WBP w Radomiu), **Genowefa Podgajniak** (WBP w Radomiu), **Mariola Gospodarczyk** (WBP w Radomiu), **Regina Przysucha** (MGBP w Szydłowcu), **Jolanta Wypych** (Biblioteka WSI) i **Józef Szulikowski** (Biblioteka Zakładowa „Pronit” w Pionkach).
- 1993 r. Krajowy Zjazd Delegatów SBP w Chorzowie: **Danuta Tomczyk** (WBP w Radomiu), **Janina Kuśmierczyk** (MGBP w Kozienicach) i **Teresa Majdak** (WBP w Radomiu)
- 1997 r. Krajowy Zjazd Delegatów SBP w Miedzeszynie k/Warszawy: **Anna Skubisz** (WBP w Radomiu) i **Teresa Majdak** (WBP w Radomiu).

- 2001 r. Krajowy Zjazd Delegatów SBP w Miedzeszynie k/Warszawy: **Józef Szulikowski** (Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu. Filia w Pionkach).
- 2005 r. Krajowy Zjazd Delegatów SBP w Warszawie: **Józef Szulikowski** (Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu. Filia w Pionkach).

#### **Radomscy bibliotekarze we władzach Zarządu Głównego SBP, sekcjach działających przy ZG SBP oraz Zarządu Okręgu SBP w Warszawie**

- 1948 r. Daniela Jarkowska i Maria Kossowska – członkowie Zarządu Głównego SBP
- 1981-1993 Józef Szulikowski – członek Zarządu Głównego SBP
- 1985-1989 Danuta Tomczyk – członek Głównej Komisji Rewizyjnej SBP
- 1993-1997 Janina Kuśmierczyk – członek Głównej Komisji Rewizyjnej SBP
- 1981-1989 Józef Szulikowski – przewodniczący Sekcji Bibliotek Zakładowych przy ZG SBP
- 2005-2009 Józef Szulikowski – członek Sekcji Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych przy ZG SBP
- 2007-2009 Krzysztof Majerczyk – członek Sekcji Fonotek przy ZG SBP
- 2005-2013 Teresa Majdak – członek Zarządu Okręgu SBP w Warszawie

## Przewodniczące radomskiego Stowarzyszenia

Daniela Jarkowska – kierownik Biblioteki Powiatowej w Radomiu. 1946 – 1949 – przewodnicząca Koła Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich.



Maria Romana Dedio – kierownik Czytelni Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu. 1950 – 1955 – przewodnicząca Koła Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich.



Danuta Tomczyk – wicedyrektor biblioteki. Od 1955 do 1975 r. – przewodnicząca Zarządu Oddziału SBP utworzonego przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Radomiu.



Genowefa Podgajniak – kierownik biblioteki. Od 1956 – 1975 – przewodnicząca Zarządu Oddziału SBP utworzonego przy Powiatowej Bibliotece Publicznej w Radomiu.



Danuta Tomczyk – wicedyrektor i dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Radomiu. Od 1975 r. do 1993 r. – przewodnicząca Zarządu Okręgu SBP w Radomiu.



Teresa Majdak – instruktor WBP w Radomiu. Od 1993 r. do 2002 r. przewodnicząca Zarządu Okręgu SBP w Radomiu, od 2002 r. do 2013 r. przewodnicząca Zarządu Oddziału SBP w Radomiu.



Ilona Michalska-Masiarz – kierownik Działu Promocji Książki i Biblioteki Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu. Od 2013 r. – przewodnicząca Zarządu Oddziału SBP w Radomiu.



Mariola Turek – kierownik Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu. Od 2015 r. do 2017 r. pełniła obowiązki przewodniczącej Zarządu Oddziału SBP w Radomiu, 2 czerwca 2017 r. dele-

gaci Zjazdu Oddziałowego wybrali ją na przewodniczącą do roku 2020.

## Osoby najbardziej zasłużone dla radomskiego Stowarzyszenia

**Danuta Tomczyk** – Honorowy Członek SBP Od 1953 r. wicedyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej, a od 1975 r. Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Radomiu. W latach 1990 – 1995 r. dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Radomiu.

Od początku swojej pracy działała aktywnie w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich m.in.: od 1955 do 1975 r. była przewodniczącą Oddziału SBP w Radomiu, w 1966 r. na Zjeździe Okręgowym SBP w Kielcach została wybrana na zastępcę przewodniczącego ZO SBP (dwie kadencje), w 1972 r. Zjazd Okręgowy w Kielcach powierzył jej funkcję przewodniczącej, w 1975 r. (po utworzeniu województwa radomskiego) została przewodniczącą Zarządu Okręgu SBP w Radomiu – funkcję tę sprawowała do 1993 r., od 1993 r. do 1997 r. – z-ca przewodniczącej Zarządu Okręgu SBP w Radomiu

W dniach 26.08. – 02.09 1972 r. jako przedstawiciel okręgu w Kielcach i oddziału w Radomiu uczestniczyła w obradach 38 Sesji IFLA, zorganizowanej w Budapeszcie.

W 1985 r. podczas Krajowego Zjazdu Delegatów została wybrana na Sekretarza Zjazdu oraz weszła w skład Głównej Komisji Rewizyjnej Zarządu Głównego.

W 1997 Krajowy Zjazd Delegatów w Miedzeszynie nadał Jej godność Członka Honorowego SBP.

**Genowefa Podgajniak** – wieloletnia przewodnicząca Zarządu Oddziału przy Powiatowej Bibliotece Publicznej i Koła SBP przy WBP w Radomiu. W latach 1955-1975 kierownik Powiatowej Biblioteki Publicznej w Radomiu. Od 1975 r. do 1990 r. wicedyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej Radomiu. Od 1956 r. członek SBP. W latach 1956-1975 przewodnicząca Zarządu Oddziału przy Powiatowej Bibliotece Publicznej w Radomiu. Od 1968 r. do 1975 r. – członek Zarządu Okręgu w Kielcach. Od 1975 do 1989 r. – przewodnicząca Koła przy Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Radomiu. Od 1981 r. do 1985 r. – członek Zarządu Okręgu SBP w Radomiu. Od 1989 do 1993 r. – z-ca przewodniczącej Zarządu Okręgu SBP w Radomiu.

## Wybrane dane dotyczące ilości kół i członków

W 1946 r. 14 bibliotekarzy utworzyło Koło Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich w Radomiu. W 1950 r. Koło liczyło już 47 członków z miasta i powiatu, m.in. z: Białobrzegów, Błotnicy, Kowali, Kozłowa, Przytyka, Szydłowca, Radzanowa, Rogowa, Skaryszewa, Wyśmierzyc, Wierzbicy, Zakrzewa, Gębacza. Ten stan ilościowy utrzymywał się do 1955 r.

W 1955 r. nowo powołany Oddział przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Radomiu liczył 26 członków, nato-



miast drugi, zorganizowany w 1956 r., przy Powiatowej Bibliotece Publicznej 47 członków.

W czasie I kadencji (1975-1979) Zarządu Okręgu SBP działało 8 kół, które skupiały 237 bibliotekarzy. Po utworzeniu województwa radomskiego nastąpił wzrost liczby kół i członków z bibliotek różnych sieci. Na przykład w 1981 r. radomskie Stowarzyszenie liczyło 14 kół i 408 członków: Koło SBP Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Białobrzegach – 28 członków

- Koło SBP Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Grójcu – 25 członków
- Koło SBP Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Kozienicach – 32 członków
- Koło SBP Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipsku – 34 członków
- Koło SBP Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Przysusze – 35 członków
- Koło SBP Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Szydłowcu – 31 członków
- Koło SBP Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Zwoleniu – 27 członków
- Koło SBP Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Radomiu – 97 członków
- Koło SBP Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Radomiu – 15 członków
- Koło SBP Biblioteki Głównej Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu – 17 członków
- Koło SBP Bibliotek Szkół Licealnych w Radomiu – 10 członków

- Koło SBP Bibliotek Związkowych w Radomiu – 12 członków
  - Koło SBP Bibliotek Szkolnych Szkół Podstawowych w Radomiu – 27 członków
  - Koło SBP Bibliotek Szkół Zawodowych w Radomiu – 18 członków
- W 1989 r. okręg radomski pod względem ilości członków (420) był na 5 miejscu w kraju, po takich aglomeracjach jak: Warszawa, Szczecin, Katowice i Poznań. Natomiast pod względem ilości kół (14) na 6 miejscu po Warszawie, Wrocławiu, Opolu, Poznaniu i Szczecinie.

W latach dziewięćdziesiątych XX w. nastąpił spadek liczby kół i członków, który był spowodowany m.in. likwidacją i reorganizacją bibliotek oraz ograniczeniem stanu zatrudnienia w placówkach bibliotecznych. Na koniec 2001 r., na kilka miesięcy przed powołaniem oddziału, było zapisanych 130 bibliotekarzy w 10 kołach, mających swoje siedziby w bibliotekach publicznych miast i gmin: Białobrzegi, Ilża, Kozienice, Lipsko, Pionki, Przysucha, Szydłowiec, Radom, Zakrzew (należeli bibliotekarze z powiatu radomskiego) i Zwolen.

W grudniu 2002 r. oddział, zrzeszający już tylko bibliotekarzy miasta Radomia i powiatu radomskiego, liczył 75 członków w 4 kołach w: Radomiu, Pionkach, Ilży i Jedlni (gm. Pionki). W 2003 r. oddział powiększył się o dwa koła założone w Bibliotece Pedagogicznej w Radomiu oraz Bibliotece Pedagogicznej w Pionkach. Liczba członków zwiększyła się do 99 osób.

Obecnie oddział radomski zrzesza 56 bibliotekarzy w 4 kołach działających przy:

- Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu – 37 członków
- Miejskiej Bibliotece Publicznej w Pionkach – 5 członków
- Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Ilży – 9 członków
- Gminnej Bibliotece Publicznej w Jedlni (gm. Pionki) – 5 członków

### **Odnaki, medale i wyróżnienia dla członków radomskiego Stowarzyszenia**

Na wniosek zarządów radomskiego Stowarzyszenia zostały przyznane przez Zarząd Główny SBP w Warszawie m.in.:

#### **Honorowa Odznaka SBP:**

1. Danuta Tomczyk (MBP Radom, 1972)
2. Genowefa Podgajniak (WBP Radom, 1976)
3. Barbara Dukowicz (WBP Radom, 1977)
4. Janina Kuśmierczyk (MGBP Kozienice, 1979)
5. Lidia Lisak (MGBP Szydłowiec, 1985)
6. Stanisława Mroczkowska (WBP Radom, 1985)
7. Barbara Winnicka (WBP Radom, 1985)
8. Krystyna Kozak (Radom, 1985)
9. Franciszka Michalska (GBP Klwów, 1986)
10. Teresa Frydrych (MGBP Zwolen, 1986)
11. Wanda Mach (WBP Radom, 1986)

12. Henryka Kędzińska-Sowa (WBP Radom, 1986)
13. Halina Deja (GBP Gózd, 1986)
14. Regina Przysucha (MGBP Szydłowiec, 1986)
15. Janina Ćwikła (MGBP Białobrzegi, 1989)
16. Aleksander Król (MGBP Grójec, 1989)
17. Jolanta Wypych (Biblioteka WSI Radom, 1989)
18. Maria Kościńska (WBP Radom, 1993)
19. Mariola Gospodarczyk (WBP Radom, 1993)
20. Jerzy Sekulski (WBP Radom, 1993)
21. Jerzy Kwaśniewski (MGBP Przysucha, 1993)
22. Anna Sochaczewska (MGBP Skaryszew, 1993)
23. Barbara Arak (GBP Jedlnia-Let., 1993)
24. Jadwiga Lis (MGBP Kozienice, 1995)
25. Barbara Żak (MGBP Kozienice, 1995)
26. Joanna Pachuca (WBP Radom, 1995)
27. Urszula Hubacz (WBP Radom, 1995)
28. Halina Kucharska (WBP Radom, 1995)
29. Zofia Nogaś (WBP Radom, 1996)
30. Wanda Sikora (GBP Zakrzew, 1996)
31. Maria Szczęsna (MGBP Zwolen, 1996)
32. Alicja Śliwa (MBP Radom, 1999)
33. Teresa Majdak (MBP Radom, 2007)
34. Teresa Niewczas (MGBP Ilża, 2017)
35. Anna Skubisz-Szymanowska (MBP Radom, 2017)

**Medal „Za zasługi dla Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich”:**

1. Danuta Tomczyk (WBP Radom 1988)
2. Czesław Zwolski (WBP Radom, 1989)
3. Genowefa Podgajniak (WBP Radom, 1989)
4. Janina Kuśmierczyk (MGBP Kozienice, 1989)
5. Barbara Winnicka (WBP Radom, 1989)
6. Regina Przysucha (MGBP Szydłowiec, 1989)
7. Stanisława Mroczkowska (WBP Radom, 1989)
8. Bronisława Olszewska (MGBP Białobrzegi, 1989)
9. Zygmunt Malarczyk (Urząd Gminy Jedlnia-Letnisko, 1993)
10. Henryk Madejski (Urząd M-G Kozienice, 1993)
11. Marek Szyjko (Urząd Woj. Radom, 1993)
12. Maria Sochaj (WBP Radom, 1993)
13. Teresa Niewczas (MGBP Iłża, 1993)
14. Marta Kwapisiewicz (MBP Pionki, 1993)
15. Jolanta Wypych (Biblioteka WSI Radom, 1993)
16. Zofia Wrzesińska (MGBP Białobrzegi, 1993)
17. Elżbieta Domańska (WBP Radom, 1995)
18. Urszula Wiraszka (GBP Garbatka, 1995)
19. Teresa Herbowicz (GBP Ciepiałów, 1995)
20. Krystyna Jakubczyk (MGBP Przysucha, 1995)

21. Mariola Gospodarczyk (WBP Radom, 1996)
22. Grażyna Tyszer (BP Szydłowiec, 1996)
23. Ewa Ukleja (WBP Radom, 1996)

**Medal „W dowód uznania” – od 1998 r.:**

1. Maria Woźniak (GBP Jastrzębia. Filia Lesiów 1998)
2. Stanisława Gut (MGBP Iłża. Filia w Siedzicach, 1998)
3. Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Radomiu (1998)
4. Biblioteka Publiczna w Białobrzegach (1998)
5. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Iłży (1998)
6. Miejska Biblioteka Publiczna w Pionkach (1998)
7. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Kozienicach (1998)
8. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Zwoleniu (1998)
9. Krystyna Sygocka (GBP Jastrzębia, 1999)
10. Mirosława Sułek (MBP Radom, 1999)
11. Teresa Majdak (MBP Radom, 1999)
12. Biblioteka Publiczna w Szydłowcu (2000)
13. Jadwiga Niewadzisz (Biblioteka Publiczna Szydłowiec (2000)
14. Wanda Karwicka (GBP Jedlnia gm. Pionki, 2003)
15. Maria Kowalczyk (MBP Radom, 2003)
16. Dorota Lis (Biblioteka Publiczno-Szkolna w Makowie m-gm Skaryszew, 2003)

17. Joanna Nagay (MBP Radom, 2003),
18. Ewa Nowak (MBP Radom, 2003)
19. Dorota Prawda (MBP Radom, 2003)
20. Janina Puculek (MBP Pionki, 2003)
21. Beata Walaszek (Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu. Filia w Pionkach, 2003)
22. Elżbieta Wielgus (MBP Pionki, 2003)
23. Maria Kaczmarska (MBP Radom, 2004)
24. Małgorzata Kosel (MGBP Iłża, 2004)
25. Anna Skubisz (MBP Radom, 2004)
26. Jadwiga Sobczak (MBP Radom, 2004)
27. Ewa Wojtasik (MBP Pionki, 2004)
28. Krystyna Wójtowicz (GBPubliczno-Szkolna w Rzecznowie, 2004)
29. Elżbieta Grajzer (MBP Radom, 2005)
30. Zofia Olbomska (MBP Radom, 2005)
31. Anna Pruska (MBP Radom, 2006)
32. Teresa Szlachcic (MBP Radom, 2006)
33. Bożena Urbańska (MBP Pionki, 2006)
34. Henryka Wichowska (Biblioteka Pedagogiczna Radom, 2006)
35. Wioletta Dasiewicz (MBP Radom, 2007)
36. Bogusław Lipski (Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu. Filia w Kozienicach, 2007)
37. Grażyna Rożek (MGBP Iłża, 2007)
38. Urszula Sus (GBP Kowala, 2007)
39. Zofia Nogaś (MBP Radom, 2008)

40. Urszula Grudzień (MGBP Iłża. Filia w Krzyżanowicach i Pakosławiu, 2008)
41. Wiesław Wismont (Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu. Filia w Szydłowcu, 2008)
42. Elżbieta Leśniewska (MBP Radom, 2009)
43. Renata Kołsut (Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu, 2009)
44. Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu (2009)
45. Urszula Barszcz (MGBP Iłża, 2010)
46. Joanna Sowa (MBP Radom, 2010)
47. Zofia Zielonka (Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu, 2010)
48. Czesław Kruk (sponsor, 2011)
49. Ilona Michalska-Masiarz (MBP Radom, 2011)
50. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Iłży (2011)
51. Wiesława Warchoł (Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu, 2011)
52. Ewa Linek (MBP Radom, 2012)
53. Zofia Maj (GBP Zakrzew, 2012)
54. Sławomir Białkowski (Wójt Gminy Zakrzew, 2012)
55. Bożena Starzyńska (GBP Jedlińsk, 2017)
56. Alicja Śliwa (MBP Radom, 2017)
57. Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie (2017)

**Medal „Biblioteca Magna – Perennisque”**

W 2002 r. zarząd oddziału wnioskował o przyznanie medalu „Biblioteca Magna – Perennisque”, za wybitne do-

konania lub całokształt działalności na rzecz rozwoju bibliotekarstwa polskiego i upowszechniania książki w społeczeństwie polskim oraz za zasługi dla SBP, dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu. 6 czerwca 2002 r. podczas uroczystości z okazji 80-lecia biblioteki Jan Wołosz, przewodniczący Zarządu Głównego przekazał medal na ręce Anny Skubisz, dyrektora MBP w Radomiu.

### Inne odznaczenia

W 1997 r. Zarząd Okręgu SBP w Radomiu wystąpił z wnioskiem o nadanie godności Honorowego Członka SBP Danucie Tomczyk, wieloletniej przewodniczącej radomskiego Stowarzyszenia. Jej kandydatura, zatwierdzona i zgłoszona przez ZG SBP na Krajowym Zjeździe w Miedzeszynie w czerwcu 1997 r., została zaakceptowana przez delegatów. Danuta Tomczyk znajduje się w gronie 74 wybitnych bibliotekarzy, którym przyznano wyróżnienie za zasługi dla Stowarzyszenia i bibliotekarstwa w latach 1927-2013.

W 2008 r. podczas uroczystego spotkania z okazji Dnia Bibliotekarza i Bibliotek Dariusz Piątek, wicewojewoda mazowiecki oraz Ryszard Fafek, wiceprezydent miasta Radomia wręczyli Brązowe Krzyże Zasługi Teresie Niewczas, dyrektorowi MGBP w Iłży oraz Jerzemu Sekulskiemu, z-cy dyrektora MBP w Radomiu (z wnioskiem wystąpił zarząd oddziału w 2007 r.). W 2009 r. na wniosek Komisji Odznaczeń i Wyróżnień działającej przy Zarządzie Głównym SBP, Mi-

nisterstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyznało Odznakę Honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” Annie Skubisz-Szymanowskiej, dyrektorowi MBP w Radomiu i Teresie Majdak, przewodniczącej SBP w Radomiu.

Zarząd oddziału składał również wnioski i zdobył wiele zaszczytnych miejsc w I etapie Ogólnopolskiego konkursu „Bibliotekarz Roku”, ogłaszanego od 2010 r. przez Zarząd Główny SBP, m.in.:

### Bibliotekarz Roku Województwa Mazowieckiego 2010:

- II miejsce – Anna Skubisz-Szymanowska, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu
  - III miejsce – Teresa Niewczas, dyrektor Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Iłży
- ### Mazowiecki Bibliotekarz Roku 2011:
- I miejsce – Anna Skubisz-Szymanowska, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu
  - III miejsce – Zofia Maj, dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Zakrzewie

### Mazowiecki Bibliotekarz Roku 2012:

- III miejsce – Krystyna Wójtowicz, dyrektor Gminnej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Rzecznowie

### Działalność popularyzatorska, szkoleniowa i integracyjna

W ponad 70-letniej działalności struktury Stowarzyszenia zorganizowały, wspólnie z macierzystymi bibliotekami, wiele imprez i spotkań integracyjnych,

kulturalnych i edukacyjnych. Podejmowane inicjatywy stworzyły możliwości aktywnego i kreatywnego uczestniczenia zarówno w działalności naszej organizacji, jak i w życiu społecznym i kulturalnym regionu.

W latach siedemdziesiątych XX w. na szczególne podkreślenie zasługują sesje popularnonaukowe i konferencje dotyczące Stowarzyszenia, bibliotekarstwa, czytelnictwa i książki między innymi:

a) sesja z okazji ogłoszenia przez UNESCO Międzynarodowego Roku Książki (1972), podczas której wygłoszono referaty: „Międzynarodowy Rok Książki” dr Jadwiga Kołodziejska, kierownik Instytutu Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej, „Miejsce bibliofilstwa w nauce o książce” mgr Michał Kuna, wicedyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi, „Ze studiów nad dziejami książki w Radomiu w okresie od Księstwa Warszawskiego do Powstania Styczniowego” – mgr Czesław Erber, kierownik Biblioteki Muzeum Świętokrzyskiego w Kielcach.

b) sesja z okazji Roku Bibliotek i Czytelnictwa, na którą złożyły się referaty: „Kierunki rozwoju bibliotekarstwa polskiego” – doc. dr hab. Witold Stankiewicz, przewodniczący ZG SBP i dyrektor Biblioteki Narodowej w Warszawie, „Ewolucja funkcji współczesnych bibliotek” – dr Zofia Gaca-Dąbrowska, Instytut Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego, „Historyczna dynamika rozwoju czytelnictwa” – doc. dr Krzysztof Migoń,

Instytut Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego (1976 r.)

c) konferencja dotycząca 40-lecia Dekretu o bibliotekach i opiece nad zbiorami bibliotecznymi. Wykłady głosił: „Rola Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w rozwoju bibliotekarstwa w Polsce Ludowej” – dr Stefan Kubów, przewodniczący Zarządu Głównego SBP, „Główne kierunki rozwoju polskiego bibliotekarstwa między Dekretem a Ustawą o bibliotekach” – dr Zofia Sokół, dyrektor Biblioteki Głównej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie (27.05.1986 r.).

d) konferencja z okazji X-lecia Ustawy o bibliotekach, w której znalazły się referaty: „Kierunki rozwoju bibliotekarstwa na świecie i w Polsce” – dr Jerzy Maj, Instytut Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej, „Stan, osiągnięcia i perspektywy rozwoju bibliotek w woj. radomskim” – mgr Genowefa Podgajniak, wicedyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Radomiu

W 1976 r. Stowarzyszenie zainaugurowało Studium Wiedzy o Książce i Bibliotece. W jego ramach odbyły się m.in.:

1) wykłady: „Rola książki w ujęciu pisarzy i uczonych polskich od XV do XVIII wieku” doc. dr Barbary Bieńkowskiej z Instytutu Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Warszawskiego (4 maja) oraz „W trzydziestolecie Dekretu o bibliotekach”. mgr Ewy Pawlikowskiej (7 maja)

2) spotkania z: Zuzanną Sienkiewicz poświęcone twórczości Henryka Sienkiewicza w 60 rocznicę jego śmierci

(25 listopada) oraz Tadeuszem Błażewskim, kierownikiem Działu Literatury Pięknej Wydawnictwa Łódzkiego, który wypowiedział się nt. „Współczesnej prozy polskiej” (3 maja 1977 r).

W minionych latach członkowie włączali się czynnie w organizację licznych spotkań z pisarzami, wystaw i konkursów np.: literackich, wiedzy, na najlepszą bibliotekę, kronikę biblioteczną, (wiele razy zarządy SBP były fundatorami nagród).

Od 2004 r. Koło przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Radomiu oraz Koło przy Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Iłży włącza się w organizację „Tygodnia Bibliotek”, który odbywa się corocznie od 8 do 15 maja. Celem tej akcji jest zwrócenie uwagi szerokiej opinii publicznej na problematykę upowszechniania czytelnictwa, rolę bibliotek w życiu społecznym i kulturalnym oraz popularyzację różnych form pracy z czytelnikiem. W ramach „Tygodnia...” organizowaliśmy m.in.: spotkania autorskie i z ciekawymi ludźmi, konkursy, kiermasze książek, wystawy, lekcje biblieczne.

Radomskie struktury SBP propagują również ogólnopolskie akcje czytelnicze m.in.: Cała Polska czyta dzieciom”, „Narodowe Czytanie” i „Noc Bibliotek”.

Ważną rolę w Stowarzyszeniu odgrywa integracja środowiska bibliotekarskiego. W związku z tym staraliśmy się propagować, organizować i uczestniczyć w różnorodnych formach działalności środowiskowej. Między innymi

braliśmy udział w licznych jubileuszach bibliotek i bibliotekarzy, otwarciach bibliotek w nowych lub wyremontowanych siedzibach oraz pożegnaniach odchodzących na emeryturę bibliotekarzy. Ponadto organizowaliśmy wyjazdy na Międzynarodowe Targi Książki w Warszawie i do bibliotek w ramach tzw. wymiany doświadczeń. Między innymi do Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Biblioteki Narodowej w Warszawie, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Tarnobrzegu, Lublinie, Kielcach, Płocku oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sandomierzu.

Od 1995 r. jedną z większych inicjatyw Stowarzyszenia jest współorganizowanie, z Miejską Biblioteką Publiczną w Radomiu, obchodów Dnia Bibliotekarza i Bibliotek. Jest to nasze okolicznościowe i organizacyjne święto służące popularyzacji książki i biblioteki w społeczeństwie. Ponadto stwarza okazję promowania profesjonalnych osiągnięć bibliotekarzy oraz znaczenia ich zawodu dla kultury. Od 2007 r. Stowarzyszenie wspólnie z Miejską Biblioteką Publiczną w Radomiu organizuje Spotkania Pokoleń, w którym uczestniczą czynni i emerytowani bibliotekarze radomskiej księżnicy. Inspiracją i powrotem do takiej działalności środowiskowej było spotkanie bibliotekarzy dwóch pokoleń województwa radomskiego, zorganizowane w Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki w 1984 r.

Popularne stały się również imprezy wykraczające poza siedzibę biblioteki

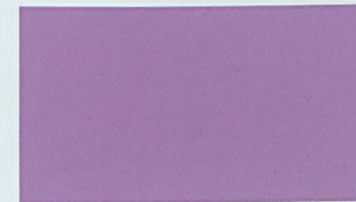
np. Odjazdowy Bibliotekarz, zorganizowany od 2013 r. przez Koło SBP Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Iłży.

Członkowie radomskiego Stowarzyszenia uczestniczyli w licznych i różnorodnych formach kształcenia zawodowego organizowanych przez Zarząd Główny SBP m.in.: konferencjach, warsztatach, Forum Młodych Bibliotekarzy, naradach Zespołu do Spraw Bibliografii Regionalnej oraz kursach. Natomiast księżnica radomska wspólnie z ZG SBP zorganizowała ogólnopolskie konferencje m.in.: dyrektorów bibliotek wojewódzkich (1998), Fonotek „Chrońmy dziedzictwo fonograficzne” (2008) „Biblioteka Powiatowa'98 – pierwsze doświadczenia i wnioski” (Radom/Jedlnia 1999), „Powiatowe i wojewódzkie biblioteki publiczne 2000” (Radom/Jedlnia 2000).

Trudno w jednym artykule przedstawić wszystkie, nawet te najważniejsze, dokonania radomskiego Stowarzyszenia na przestrzeni ponad 70 lat. Wiele sprawozdań, notatek dotyczących wydarzeń z działalności organizacji, bibliotek i bibliotekarzy ukazało się między innymi w: „Bibliotekarzu Radomskim”, „Informatorze Bibliotekarza i Księgarza”, „Bibliotekarzu”, „Poradniku Bibliotekarza” oraz na łamach lokalnej prasy. Od 1975 r. działalność naszego Stowarzyszenia jest dokumentowana w kronice, którą do 1993 r. prowadziła Danuta Tomczyk, a następnie Teresa Majdak. Dla obecnych i przyszłych pokoleń bibliotekarzy jest to bogaty i ciekawy materiał.

*Teresa Majdak*

Przewodnicząca ZO SBP w Radomiu  
w latach 1993-2013



## Koło SBP przy GBP w Jedlni gmina Pionki

*Bożena Starzyńska*

**K**oło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Jedlni (gm. Pionki) jest jednym z czterech kół wchodzących w skład Oddziału SBP w Radomiu.

Skupia bibliotekarzy pracujących w bibliotekach samorządowych na terenie powiatu radomskiego.

Dnia 16.12.2016 w siedzibie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rado-

miu odbyło się walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze Koła. Podczas spotkania podsumowano czteroletnią kadencję Zarządu Koła oraz przedstawiono sprawozdanie merytoryczne i finansowe za lata 2013-2016. Uczestnicząc w zebraniu członkowie wybrali w głosowaniu jawnym nowe władze Koła SBP, które przedstawiają się następująco:

- Bożena Starzyńska – przewodnicząca (GBP w Jedlińsku)
- Zofia Maj – sekretarz (GBP w Zakrzewie)
- Wanda Karwicka – skarbnik (GBP w Jedlni)

W 2017 liczba członków Koła przy GBP w Jedlni wynosi 5 osób. Wszyscy członkowie są czynnymi zawodowo bibliotekarzami, pracującymi w bibliotekach gminnych powiatu radomskiego:

GBP – Zakrzew, MGBP – Skaryszew, GBP Jedlnia gm. Pionki, GBP Jedlińsk.

W porównaniu z kadencją 2009-2013 daje się zauważyć znaczny spadek liczby członków Koła – o 5 osób. Powodem zaistniałej sytuacji jest rezygnacja 3 członków z przynależności do Koła, przejścia bibliotekarki na emeryturę oraz zmiana siedziby Koła.

W czasie trwających kadencji głównymi zadaniami Koła SBP przy GBP w Jedlni były: upowszechnianie czytelnictwa, popularyzacja bibliotek oraz promowanie zawodu bibliotekarza. W siedzibach gminnych bibliotek publicznych powiatu radomskiego członkowie zorganizowali m.in. spotkania autorskie z Sebastianem Piątkowskim, Grażyną Jeromin-Gałuszką, Jerzym Wlazło, Grzegorzem Bartosem, Joanną Olech, Michałem Sobolem, wystawy prac plastycznych, spotkania z cie-

kawymi ludźmi: Leokadią Kozakiewicz, Kazimierą Walczak, Małgorzatą Gomułą, którzy dzielili się swoją pomysłowością, kreatywnością oraz osobistymi wspomnieniami.

Członkowie Koła uczestniczyli również w ogólnopolskiej akcji „Narodowe Czytanie” i obchodach Tygodnia Bibliotek. W Dniu Bibliotekarza i Bibliotek, organizowanego przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Radomiu, wśród nagrodzonych bibliotekarzy znalazły się koleżanki z naszego Koła m.in.: Zofia Maj, Wanda Karwicka, Jadwiga Gajewska, Barbara Arak, Krystyna Sygocka, Bożena Starzyńska.

Od wielu lat członkowie naszego Koła włączają się w kampanię społeczną „Cała Polska czyta dzieciom”, mającą na celu promowanie codziennego czytania. W tym celu rozdawaliśmy zakładki, książeczki i ulotki. Całej akcji towarzyszyły konkursy czytelnicze i quizy.

Stowarzyszeni przywiązują dużą wagę do promowania literatury regionalnej m.in. uczestniczą w Radomskich Targach Wydawnictw Regionalnych, na których jest prezentowany dorobek wydawniczy gmin powiatu radomskiego.

Na łamach „Bibliotekarza Radomskiego” oraz lokalnych gazet: „Nasza Jedlnia”, „Wieści”, „Jedlińsk. Panorama Gminy” ukazały się artykuły członków Koła, informujące o ważnych wydarzeniach w gminnych bibliotekach.

Członkowie Koła uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez

MBP w Radomiu tj. „MAK+”, „IBUK”, „Prawo pracy dla bibliotekarzy”.

W czasie opisywanej kadencji Koła, członkowie uczestniczyli w jubileuszu 65-lecia GBP w Jedlni gmina Pionki oraz w uroczystym otwarciu nowego budynku GBP w Jedlińsku.

Nasza działalność to również spotkania integracyjne. Po wielu latach pracy na zasłużoną emeryturę przeszła nasza koleżanka Krystyna Sygocka, dyrektorka Gminnej Biblioteki Publicznej w Jastrzebi. Z tej okazji miałyśmy przyjemność spotkania się w gronie bibliotekarzy.

W sali wystawowej MBP w Radomiu 13.05.2017 odbyła się, z udziałem członków i zaproszonych gości, uroczystość z okazji Jubileuszu 100-lecia powstania SBP. Za zasługi dla bibliotekarstwa oraz SBP medal „W dowód uznania” otrzymała Bożena Starzyńska z GBP w Jedlińsku – członek naszego Koła.

**Bożena Starzyńska**  
Przewodnicząca Koła SBP  
przy GBP w Jedlni gmina Pionki



## Koło SBP przy Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Iłży

*Teresa Niewczas*

**K**oło Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich przy Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Iłży utworzone zostało w 1981 roku. Liczyło 15 członków, w tym 12 to bibliotekarki z Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Iłży wraz z filiami oraz 3 osoby z Gminnej Biblioteki Publicznej w Rzecznowie wraz z filiami. Na przestrzeni lat liczba członków zmieniała się, ale cały czas skupiała osoby z tych dwóch bibliotek – Iłży i Rzecznowa. Najwięcej człon-

ków, bo 18-tu, Koło liczyło w 1989 r. Z uwagi na fakt, że zarówno biblioteka w Iłży, jak i w Rzecznowie przechodziły transformację, zmniejszyła się liczba pracowników i jednocześnie członków SBP w Kole. Obecnie Koło liczy 9 członków (8 bibliotekarek z Iłży i 1 z Rzecznowa).

Zmieniały się również przewodniczące Koła. Założycielką, a jednocześnie pierwszą przewodniczącą, była Maria Chłopek – dyrektor iłżeckiej placówki.

Po niej, od roku 1989, funkcję tę pełniła Teresa Niewczas – pracownik wypożyczalni M-GBP w Iłży. W roku 2001 przewodniczącą wybrana została Inna Myszka bibliotekarka pracująca w filii bibliotecznej w Błazinach, a w 2012 roku, podczas walnego zebrania, funkcję tę objęła Katarzyna Pomorska pracownik wypożyczalni dla dorosłych M-GBP w Iłży. Aktualnie funkcję przewodniczącej pełni Nina Lis bibliotekarka pracująca w dwóch filiach bibliotecznych, w Seredzicach i Pakosławiu.

Koło od początku istnienia aktywnie włączało się w organizację różnych imprez, spotkań, konkursów i działań związanych z pracą biblioteczną. Członkowie Koła angażowali się w obchody i organizację Dni Kultury Oświaty Książki i Prasy, Dnia Bibliotekarza i Dnia Bibliotek, Tygodnia Bibliotek. W ostatnich latach jest organizatorem Odjazdowego Bibliotekarza oraz Nocy Bibliotek. Są to imprezy mocno integrujące nasze środowisko bibliotekarskie.

Członkowie aktywnie uczestniczą w organizacji okolicznościowych spotkań z okazji Dnia Dziadka i Babci, Dnia Kobiet i Dnia Matki. W latach 90-tych członkowie SBP współpracowali z Kołem Przyjaciół Biblioteki, działającym przy iłżeckiej placówce. Wspólnie pomagali w organizacji obchodów jubileuszu, zarówno M-GBP w Iłży jak i GBP w Rzecznowie tj. 50-lecia i 60-lecia. Dwukrotnie członkowie Koła z GBP w Rzecznowie organizowali wyjazd na Targi Książki w Warszawie. Działalność, zarówno Koła SBP przy



M-GBP w Iłży jak i jego członków, Zarząd Główny SBP, na wniosek Zarządu Okręgu w Radomiu, wielokrotnie odznaczał i uhonorowywał.

Iłżecka biblioteka otrzymała: Medal za zasługi dla SBP, oraz medal W Dowodzie Uznania.

Uhonorowane zostały również członkinie Koła. Medalem w Dowodzie Uznania: Grażyna Rożek, Małgorzata Kosel, Urszula Barszcz, Urszula Grudzień, Krystyna Wójtowicz. Odznakę Zasłużony dla Kultury Polskiej otrzymała Teresa Niewczas. W roku bieżącym, podczas Jubileuszu 100-lecia SBP, zorganizowanego przez Zarząd Oddziału w Radomiu Honorową Odznakę SBP otrzymała Teresa Niewczas, a listy gratulacyjne Inna Myszka i Katarzyna Pomorska.

*Teresa Niewczas*  
Dyrektor M-GBP w Iłży



Odjazdowi bibliotekarze

## Co nowego w SBP

### Wyborczo w radomskim oddziale SBP

*Mariola Turek, Alicja Bożena Śliwa*

Rok 2017 to dla Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich rok obfitujący w ważne wydarzenia. W tym roku odbywają się obchody 100-lecia powstania organizacji, we Wrocławiu organizowany jest Kongres IFLA, w tym też roku kończy się 4-letnia kadencja władz i należało dokonać wyboru nowych (w kołach, oddziałach, okręgach i w Zarządzie Głównym).

Zarząd Oddziału Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Radomiu bardzo sumiennie potraktował stojące przed nim zadania. Jubileusz obchodów 100-lecia SBP odbył się 13 maja 2017 roku, a już 2 czerwca zwołano obrady XII Zjazdu Oddziałowego Delegatów SBP w Radomiu. Na 57 członków w zjeździe uczestniczyło 37 z kół:

przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Radomiu, przy Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Iłży i przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Jedlni.

Obrady zjazdu otworzyła, powitała delegatów, podziękowała za przybycie i dotychczasową pracę w kołach Mariola Turek, pełniąc obowiązki Przewodniczącej ustępującego Zarządu Oddziału SBP w Radomiu.

Przewodniczącą Zjazdu jednogłośnie została wybrana Teresa Majdak, która przedstawiła porządek obrad oraz przeczytała regulamin Zjazdu. Zgodnie z regulaminem Przewodnicząca powołała Komisję: Mandatowo-Wyborczą, Skrutacyjną i Wniosków.

Po przedstawieniu sprawozdań z działalności Oddziału SBP, działal-

ności finansowej SBP oraz Komisji Rewizyjnej ustępujący Zarząd otrzymał jednogłośnie absolutorium.

Oczekiwany punkt obrad Zjazdu był wybór nowych władz Oddziału: Przewodniczącej Zarządu Oddziału, Zarządu Oddziału, Komisji Rewizyjnej i Delegatów na Zjazd Okręgowy w Warszawie.

Przewodniczącą Oddziału SBP w Radomiu została Mariola Turek. W skład Zarządu Oddziału weszły: Alicja Śliwa – sekretarz, Kinga Olbromska-Miłosz – skarbnik, Bożena Starzyńska, Dorota Prawda, Małgorzata Kosel i Maria Tuzimek – członkowie.

Komisja Rewizyjna to: Krzysztof Majerczyk – przewodniczący, Agnieszka Lipczyńska – sekretarz, Nina Lis – członek.

Wybrano również delegatów na Zjazd Okręgowy w Warszawie: Mariola Turek, Teresa Majdak, Alicja Śliwa, Kinga Olbromska-Miłosz, Dariusz Wróbel, Nina Lis i Katarzyna Pomorska (zastępca delegata).

Po przeczytaniu przez Marię Kaczmarek, przewodniczącą Komisji Wniosków, zgłoszonych przez uczestników postulatów Zjazd zakończono.

Podziękowano Dyrekcji za możliwość zorganizowania Zjazdu w siedzibie MBP w Radomiu. Słowo końcowe



Sprawozdanie z minionej kadencji złożyła Mariola Turek

wyłosiła Przewodnicząca Zjazdu Teresa Majdak.

**Mariola Turek**

Przewodnicząca

Zarządu Oddziału SBP w Radomiu

**Alicja Bożena Śliwa**

Sekretarz

Zarządu Oddziału SBP w Radomiu



Członkowie SBP podczas zjazdu wyborczego

## Wybory w Okręgu Warszawskim

*Mariola Turek, Alicja Śliwa*

W dniu 21 czerwca 2017 roku czterech delegatów, z siedmiu wybranych, uczestniczyło w Okręgowym Zjeździe Sprawozdawczo-Wyborczym w Warszawie. Byli to Mariola Turek, Teresa Majdak, Kinga Olbromska-Miłosz i Dariusz Wróbel. Zjazd odbywał się w siedzibie Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej w Warszawie. Na 104 delegatów wybranych w oddziałach, w zjeździe udział wzięło 84 tj. 87,4 % (w tym dwóch Członków Honorowych).

Ustępująca przewodnicząca, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, otwierając obrady zjazdu poinformowała, że za pracę w Zarządzie Okręgu w minionej kadencji zostali uhonorowani :

Honorową Odznaką SBP Barbara Dybiczy – Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej, Medalem w Dowód uznania: Anna Dobrowolska, Joanna Potęga, i Witold Przybyszewski – członkowie Zarządu Okręgu. Podziękowanie otrzymała Bożena Chlebicka-Abramowicz – przewodnicząca Warszawskiego Oddziału SBP. Odznaki i podziękowania wręczyła obecna na Zjeździe Przewodnicząca Zarządu Głównego Elżbieta Stefańczyk.

Na przewodniczącą obrad jednogłośnie wybrana została Ewa Stachowska-Musiał, która podziękowała za zaufanie

i zaczęła realizować procedury zjazdu od odczytania porządku obrad i regulaminu zjazdu. Następnie wybrano Komisję Mandatowo-Wyborczą, Skrutacyjną i Wnioskową. Po przedstawieniu przez Komisję: Mandatowo-Wyborczą informacji o ważności Zjazdu, nastąpił czas odczytania sprawozdań z działalności merytorycznej Zarządu Okręgu przez Panią Joannę Pasztaleniec-Jarzyńską oraz Annę Wołodko – skarbnika Zarządu Okręgu SBP. Jedną z wielu informacji, która zapisała się w pamięci, to liczba członków w Okręgu. Na koniec 2012 wynosiła 959, a na koniec 2016 – 970, czyli nastąpił nieznaczny wzrost.

Sprawozdanie Sądu Koleżeńskiego nie zostało odczytane, ponieważ, żaden z członków Sądu Koleżeńskiego nie brał udziału w zjeździe i nie wpłynęła żadna sprawa. Sprawozdanie zostanie dostarczone w terminie późniejszym.

Protokół Okręgowej Komisji Rewizyjnej przedstawiła Barbara Dybiczy – przewodnicząca, po czym nastąpiła dyskusja i udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi Okręgu.

Nadszedł czas na wybór nowych władz. Na Przewodniczącego Zarządu Okręgu padły dwie kandydatury: Witolda Przybyszewskiego – członka Zarządu

Okręgu w latach 2013–2017, zastępcy dyrektora Biblioteki Publicznej Warszawa Bemowo (kandydaturę zgłosiła ustępująca przewodnicząca Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska) oraz Joanny Potęga – członka Zarządu Okręgu SBP w latach 2013-2017, zastępcy dyrektora w Bibliotece Głównej Akademii Pedagogiki Specjalnej. (kandydatura padła z sali). W wyniku przeprowadzonych wyborów przewodniczącą została Joanna Potęga. Gratulujemy!

Następnie przyjęto listy kandydatów na członków Zarządu Okręgu, członków Komisji Rewizyjnej, członków Okręgowego Sądu Koleżeńskiego i delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów SBP i przeprowadzono wybory.

Podczas liczenia głosów przez Komisję Skrutacyjną na sali trwała dyskusja nad wnioskami i programem na kadencję 2017–2021. Jeden z wniosków został zgłoszony przez delegata z Radomia, naszego kolegę Dariusza Wróbla. Dotyczył organizacji przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich szkoleń z nowoczesnych technologii stosowanych w bibliotekarstwie.

Głos zabrała również Pani Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska. W związku ze zbliżającym się Krajowym Zjazdem Delegatów SBP, który władny jest do nadawania godności Członka Honorowego, podała kandydatów do tytułu z Okręgu Mazowieckiego.

Są to : Katarzyna Sołomko-Janczewska – założycielka Sekcji Fonotek, wicepre-

wodnicząca SPAMU, pracownik Zakładu Zbiorów Fonograficznych w Bibliotece Narodowej oraz Maria Brykczyńska – członek SBP od 1947 r., W zawodzie bibliotekarza przepracowała 50 lat. Zatrudniona była w Bibliotece Publicznej m. st. Warszawy.

Po skończeniu pracy przez Komisję Skrutacyjną ogłoszono wyniki wyborów. Do Zarządu Okręgu weszło 9 osób, do Komisji Rewizyjnej 5, Sądu Koleżeńskiego 4. Na Zjazd Krajowy wybrano 10 delegatów plus 4 zastępców. Oddział Radomski SBP nie ma swojego reprezentanta we władzach Okręgu. Żaden z członków nie jest też delegatem na Krajowy Zjazd Delegatów, który odbędzie się w Warszawie w Bibliotece Narodowej w dniach 20-21 października 2017 r.

Po odczytaniu wyników przez Przewodniczącą Komisji Skrutacyjnej, Przewodniczącą Komisji Wniosków odczytała zgłoszone postulaty i wnioski, po czym Zjazd zakończono.

*Mariola Turek  
Alicja Śliwa*

Delegatki na Zjazd Okręgowy SBP



## Bibliotekarz poleca

Wypożyczalnia  
Główna

Bogumiła Grabowska



OKRAFKA-NĘDZA Małgorzata. **Bóg liczy łyzy kobiet**. – Warszawa : Wydawnictwo FRONDA , 2016 , 180 .; cena 24,90

„Bóg liczy łyzy kobiet” to prawdziwa i przejmująca opowieść o wojnie, próbach jej przeżycia, miłości i strachu. Pelagia, główna bohaterka, u schyłku swojego życia opowiedziała o traumatycznej przeszłości. Postanowiła wyznać swojej wnuczce, autorce książki, że jej matka Alusia jest owocem gwałtu dokonanego przez sowieckiego żołnierza.

Koniec wojny, młodziutka Pelagia razem ze swoim ukochanym snuli plany na przyszłość. Los okazał się okrutny. Jej ukochanego aresztowano, a Pelagia trafiła do sowieckiego oprawcy, który uważał ją za swoją własność, poniżał i wykorzystywał. Po pewnym czasie, gdy była w ciąży, rodzina zmuszała ją do aborcji. Jednak Pelagia postanowiła urodzić i wychować dziecko. Poznała mężczyznę, z którym chciała ułożyć sobie życie. I tym razem los zakpił z niej. Była poniżana, bita, ale znosiła wszystko tylko dlatego, żeby zapewnić dom swojemu dziecku. Całym światem bohaterki była córka, Alusia, która nigdy nie dowiedziała się kto jest jej ojcem. Dopiero na łożu śmierci Pelagia wyznała tajemnicę swojej ukochanej wnuczce Małgosi, która opublikowała tę historię na łamach niewielkiej bo liczącej ledwie 180 stron książki. Historia ta dotyczy również tysięcy innych kobiet, które były upokarzane, gwałcone i wyszydzane. Książka bardzo emocjonująca, godna szczególnej uwagi.



KAMIŃSKI Marek. **Trzeci biegun**. – Warszawa , Wydawnictwo AGORA , 2016 , 287 s.; cena 39,90

Marek Kamiński, z wykształcenia filozof, podróżnik, w 1995 roku sam zdobył Biegun Północny i Południowy, a w 2004 roku powtórzył wyprawę razem z niepełnosprawnym Jaśkiem Melą. 17 marca 2015 roku wyruszył w pieszą wędrówkę z Kaliningradu w Rosji do Santiago de Compostela w Hiszpanii. Wyprawę nazwał „droga od rozumu do wiary” i opisał w książce „Trzeci biegun”. Je-

go wyprawa rozpoczęła się od grobu Immanuela Kanta w Kaliningradzie, a zakończyła przy grobie Św. Jakuba w Santiago de Compostela. Przemierzył około czterech tysięcy kilometrów w trzy miesiące, wędrując z Rosji przez Polskę, Niemcy, Belgię, Francję i Hiszpanię. Przygotował cykl wykładów, które wygłosił na Uniwersytecie Immanuela Kanta w Kaliningradzie, później w Niemczech, Francji i Hiszpanii. Po drodze dopadały go dolegliwości zarówno fizyczne jak i duchowe. Największy kryzys przeżył w Siegen, mieście przy granicy niemiecko-belgijskiej, gdzie dziesięć dni spędził w hotelu.

„Trzeci biegun” nie jest lekturą podróżniczą, nie znajdziemy tu opisów poszczególnych krajów. Jest to publikacja osobista, przeważają refleksje duchowe, modlitwa, spotkania z pielgrzymami. Marek powiedział: „Była to najtrudniejsza i najdłuższa droga do własnego serca, do poznania samego siebie.” Książka bardzo ciekawa, wzbogacona licznymi zdjęciami, godna uwagi.



ALLENDE Isabel . **Japoński kochanek** . – Warszawa : Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA SA , 2016 , 319 s.; cena 34,90

„Japoński kochanek” to opowieść o miłości, zdradzie, o cierpieniu, starości i umieraniu. Przenosi nas w czasy II wojny światowej i stopniowo powraca do współczesności. Rzec dzieje się w Stanach Zjednoczonych w Domu Seniora. Głównymi bohaterami są: Irina, młoda, skromna dziewczyna zatrudniona w domu spokojnej starości, Alma, malarka, kobieta pewna siebie, mieszkanka tego domu oraz jej wnuk, Seth. Kobiety szybko zaprzyjaźniły się. Irina poznała również dziewięćdziesięcioletniego mieszkańca Domu Seniora, który po śmierci zostawił jej duży spadek. Alma, Żydówka polskiego pochodzenia, w czasie wojny wyjechała do USA, tam poznała mężczyznę swojego życia. W podeszłym wieku postanowiła zostawić wystawne życie i zamieszkać w Domu Seniora. Zaproponowała Irinie posadę asystentki. Seth, wnuk Almy pomagał Irinie porządkować rodzinne pamiątki babci. Razem odkryli wielką tajemnicę i szczegóły z życia starszej kobiety. Czy Irina przyjęła spadek po Francuzie? Jakie tajemnice odkryła w czasie porządkowania pamiątek swojej podopiecznej? Dlaczego Alma resztę życia spędziła w Domu Seniora? Polecam powieść wypełnioną miłością, cierpieniem i walką z samotnością.



SUPERGAN Łukasz . **Pieszno do irańskich nomadów** . – Warszawa : Wydawnictwo MUZA SA , 2016 , 460 s.; cena 39,90

Łukasz Supergan, fotograf, podróżnik długodystansowy. W 2014 roku wyruszył samotnie w trzymiesięczną, pieszą podróż przez pustynne Góry Zagros w Iranie, pokonując około dwa i pół tysiąca kilometrów.

„Pieszno do irańskich nomadów” to reportaż z wyprawy przez pustynny łańcuch górski ciągnący się od granicy Turcji aż po Ocean Indyjski „Spisanie tej opowieści było formą hołdu dla tych, którym zawdzięczam przejście Gór

Zagros i szczęśliwy powrót.” Autor, na łamach około pięćsetstronicowej kroniki, opowiada przede wszystkim o walce z samym sobą, a także o walce z przeciwnościami, które pojawiły się zarówno ze strony nieprzychylniej władzy jak i dzikiej natury. Opisuje również zmagania z warunkami atmosferycznymi. Przedstawia historie opowiedziane zarówno przez wykształconych mieszkańców Iranu jak i ludzi prostych, zagubionych pomiędzy szczytami Zagros. Książka pełna przemyśleń i refleksji, uzupełniona ciekawymi fotografiami z opisami tworzy piękną kronikę z pieszej wyprawy po nieznanym i tajemniczym zakątkach gór.

**Bogumiła Grabowska**

Pracownik Wypożyczalni Głównej MBP w Radomiu



**Czytelnia Regionalna**

*Maria Kaczmarek*

KRZYŻANOWSKI Łukasz. **Dom, którego nie było : powroty ocalałych do powojennego miasta** . – Wołowiec : Wydawnictwo Czarne, 2016. – 375 s. il. ; cena 31.93 zł.

Autor ukazuje stosunki polsko-żydowskie w przedwojennym Radomiu oraz w czasie hitlerowskiej okupacji. Zasadnicza część książki dotyczy jednak losów

Żydów w naszym mieście tuż po wyzwoleniu. Opisuje zmieniające się relacje wewnątrz wspólnoty żydowskiej i nastroje panujące wśród ocalałych. Ale przede wszystkim mierzy się z trudnym problemem stosunku polskich mieszkańców miasta, a także władz państwowych do powracających Żydów, którzy nieraz w dramatycznych okolicznościach próbowali odbudować swoje życie i odzyskać odebrane mienie. Jest to drobiazgowa i przerażająca analiza przemocy. Zamiast spodziewanej wolności, Żydzi natrafili na wrogość niejednokrotnie przywołującą na myśl czasy okupacji. Książka jest dziełem dojrzałym, nowatorskim opartym na wyczerpującej i wszechstronnej kwerendzie historycznej, która obejmowała dokumenty z archiwów polskich, amerykańskich, izraelskich i niemieckich. Publikacja nie tylko weryfikuje i porządkuje wcześniejsze ustalenia, ale stanowi istotny przyczynek do poznania losu polskich Żydów po 1945 roku oraz do lepszego poznania powojennej historii Polski.

SZYMCZAK Sylwester. **Była, będzie, jest... : 90 lat Broni Radom** – Radom : 4art, Radom, 2016. – 401 s. ; il. cena 40 zł.

Monografia zawiera przede wszystkim sukcesy i dzieje piłkarskiej sekcji Broń Radom w dniu jubileuszu 90-lecia klubu. Gromadzi wszystkie wyniki z wszystkich sezonów piłkarskiej drużyny.

To Państwowa Wytwórnia Broni w Radomiu zapoczątkowała w naszym mieście powstanie Klubu Sportowego „Broń”. Historia klubu od początku związana była z fabryką. Należy pamiętać o zaangażowaniu pracowników w budowę pierwszego w Radomiu stadionu piłkarskiego. Początki były trudne, ale zamiłowanie do sportu i wspólna pasja mobilizowały wszystkich. „Broń” to klub, w którego dzieje wpisanych jest wiele dyscyplin sportowych kolarstwo, strzelectwo, łucznictwo, boks, tenis ziemny i siatkówka. Historia każdej z nich to wielkie zaangażowanie trenerów, działaczy i oczywiście samych zawodników, którzy przez dziesięciolecia dostarczali wielkich emocji swoim sympatykom. Karty klubu pełne są nazwisk znakomitych zawodników, pięknych wydarzeń i sportowych sukcesów. Nie sposób nie wspomnieć o złotym medalistcie Igrzysk Olimpijskich w Rzymie, bokserze Kazimierzu Paździorze, który do dziś pozostaje jedynym mistrzem olimpijskim z Radomia.

ZAJĄC Krzysztof. **Dzieje szpitala powiatowego i służby zdrowia w Kozienicach** . – Kozienice : Towarzystwo Miłośników Ziemi Kozienickiej, 2016. – 208 s. il. ; Książka powstała z okazji 100-lecia działalności szpitala w Kozienicach oraz 35-lecia funkcjonowania szpitala w nowej siedzibie. Jest to pierwsze opracowanie monograficzne dotyczące służby zdrowia na ziemi kozienickiej.

Publikacja ma układ chronologiczny. Pierwsze rozdziały książki zawierają informacje o funkcjonowaniu służby zdrowia na terenie obecnego powiatu kozienickiego od czasów najdawniejszych do czasów I wojny światowej. Kolejne omawiają zagadnienie w latach II Rzeczypospolitej, wojennej okupacji oraz losy szpitala po drugiej wojnie światowej, do momentu otwarcia nowej siedziby w 1981 roku. O czasach współczesnych, pełnych zmian i zawirowań w systemie zdrowia traktuje ostatni rozdział. Całość kończy kronika najważniejszych wydarzeń w XXI wieku. Historia opieki zdrowotnej, zawarta w wydawnictwie, to nie tylko suche fakty. To również wielu wspaniałych ludzi, którzy tworzyli w Kozienicach służbę zdrowia. Czytelnik może zaobserwować jak na przestrzeni lat zmieniały się problemy epidemiologiczne lokalnego społeczeństwa, będące odzwierciedleniem sytuacji sanitarnej, kadrowej i finansowej, prześledzić drogę od skromnego lazaretu do jednego z największych szpitali na Mazowszu. Obecnie szpital posiada 12 oddziałów szpitalnych, szereg poradni specjalistycznych, wykształconą kadre. Wydawnictwo uzupełniają aneksy zawierające nazwiska i funkcje kadry szpitalnej oraz bogata bibliografia.

### Zbiorki poezji autorów związanych z Radomiem

ADAMSKA Ewa. **Wiersze, wersy, wersety.** – Poznań ; Radom : EAI Adamski & E. Staniszevska, 2016. – 163 s.

MROCZEK Łukasz. **Na dnie serca.** – Warszawa : Wydawnictwo Nowy Świat , 2016. – 57 s.

SOBOL Michał. **Schrony.** -Warszawa : Wydawnictwo Nisza, 2016. – 87 s.

SZARY Adrian. **Maski.** – Radom : Wydawnictwo Lucky Robert Stępień, 2017. – 82 s.

**Maria Kaczmarska**

Kierownik Działu Informacyjno-Bibliograficznego  
MBP w Radomiu

## Z czasopism regionalnych

*Izabela Mróz*

PAWIŃSKI, Michał. **Nowy pomnik w Radomiu** // WR 26-600. – 2017, nr 1, s. [4], il.

1 września 2016 roku przy ulicy Malczewskiego odsłonięto pomnik 72 Pułku Piechoty imienia pułkownika Dionizego Czachowskiego. Formacja ta brała udział w wojnie polsko-bolszewickiej oraz w wojnie obronnej we wrześniu 1939 roku. Przed wojną pułk stacjonował w Radomiu, a w jego szeregach służyło wielu żołnierzy pochodzących z naszego miasta i regionu. Artykuł Michała Pawińskiego o historii 72 Pułku Piechoty, jego symbolach oraz o nowo powstałym pomniku z pewnością pogłębi nasze wiadomości z dziejów radomskiej wojskowości oraz sportu.

MADEJSKI, Jerzy. **Ulica Stefana Żeromskiego** // Gazeta Radomska. – 2017, nr 48, s. 10, il.

W cyklu „Radomskie Ulice” Jerzy Madejski proponuje literacki spacer ulicą Żeromskiego (dawną ulicą Lubelską). Zaznajamia nas z historią najważniejszego radomskiego traktu, który przez lata, od czasu powstania aż po dzień dzisiejszy, zmieniał się, wraz z rozwojem przemysłu, handlu i usług. Autor opisuje niemal każdą z kamienic, opowiadając o dawnych sklepach, cukierniach, szynkach, instytucjach użyteczności publicznej. Jeśli chcą Państwo dowiedzieć się, gdzie dawniej na ulicy Żeromskiego znajdowały się postoje dorożek konnych, ile kosztowały bilety do kina „Czary”, gdzie obecnie przechowywana jest księga pamiątkowa z winiarni Wierzbickiego, gdzie kupowało się słynne likiery Baczewskiego, kresowe wędliny, portugalskie szprotki odsyłam do lektury artykułu.

NIEMIRSKI, Zbigniew. **Radom jest konieczny** // Gość Niedzielny. – 2017, nr 12, dod. „Gość Radomski Ave” nr 12, s. VI-VII, il.

Tytuł artykułu – „Radom jest konieczny” – nawiązuje do słów Jana Pawła II, jakie padały podczas rozmów z biskupem Edwardem Materskim o potrzebie podziału diecezji sandomiersko-radomskiej i utworzeniu odrębnej diecezji radomskiej ze stolicą w Radomiu. Podział ten nastąpił w 1992 roku, a w 2017 roku diecezja radomska obchodzi Jubileusz – 25 rocznicę powstania. Zachęcam do lektury

tekstu, w którym znaleźć można genezę powstania obecnej diecezji radomskiej, przedstawioną na tle historii Polski i przemian administracji kościelnej. Autor przypomina ważne daty, uroczystości z historii diecezji radomskiej, przywołuje sylwetki dotychczasowych ordynariuszy, podaje wiele danych statystycznych.

**Izabela Mróz**

Pracownik Działu Informacyjno-Bibliograficznego  
MBP w Radomiu

## Kronika

*Ewa Ukleja, Emilian Henryk Wilk*

### RADOM

#### BIBLIOTEKA GŁÓWNA

2.03.2017. W sali wystawienniczej otwarta została wystawa prac plastycznych Moniki Majcher-Kozieł „Podejrzane piękno jest bez skazy”.

6.03.2017. Spotkanie założycielskie Stowarzyszenia Miłośników Historii i Zabytków Radomia.

7.03.2017. Otwarcie wystawy prac Dariusza Kiliana „Ścieżki nieznanne”. Fotografie były prezentowane w Małej Galerii RTF.

25.03.2017. „Polszczyzna lat 1918-2018” – wykład i spotkanie z profesorem Janem Miodkiem.

28.03.2017. Wystawa „Koty, kotki, koteczki” w galerii M10, przygotowana przez uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących im. S. Wyszyńskiego w Radomiu. Otwarcie było połączone z zabawami animacyjnymi dla dzieci.

1-2.04.2017. IX Noc z Andersenem.

4.04.2017. Otwarcie zbiorowej wystawy fotografii członków Radomskiego Towarzystwa Fotograficznego „Kształty pamięci” w Małej Galerii RTF.

24.04.2017. Otwarcie plenerowej wystawy fotografii archiwalnych „Ulica Piłsudskiego w kadrze”, prezentowanej na ogrodzeniu dziedzińca biblioteki.

24-27.04.2017. 40. Radomska Wiosna Literacka. W ramach Wiosny zorganizowano: „Frontem, z profilu, w trzech czwartych – wystawa fotografii policyjnych ze zbiorów Jacka Dehnela. Otwarcie wystawy odbyło się z udziałem pisarza; Wokół literatury kryminalnej – spotkanie z Markiem Krajewskim; Promocja antologii „Powroty. Radom” z udziałem autorów; „40 lat minęło” – wieczór podsumowujący 40 edycji Wiosen Literackich oraz recital Adama Tkaczyka.

28.04.2017. Dr Eugeniusz Szilling i jego związki z Radomiem – spotkanie

zorganizowane przez Salon Literacki „Szillingówka” w Warszawie.

2.05.2017. Wystawa prac plastycznych młodzieży z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zwoleniu w galerii M10.

9.05.2017. Uroczyste obchody Dnia Bibliotekarza i Bibliotek.

9.05.2017. „Bóg nie może być wszędzie, dlatego stworzył matkę” – tak była zatytułowana wystawa zbiorowa prac członków Radomskiego Towarzystwa Fotograficznego, otwarta w Małej Galerii RTF.

11.05.2017. Prelekcja w Areszcie Śledczym w Radomiu – przegląd nowości książkowych i wartościowych tytułów oraz najpiękniejszych i najciekawszych bibliotek przygotowany przez pracownicę Działu Promocji Książki i Biblioteki MBP z okazji Tygodnia Bibliotek.

11.03.2017. „X” – wystawa malarstwa Marka Maja. Wernisaż objął melodeklamację wierszy autorstwa wystawcy.

13.05.2017. Uroczyste obchody 100-lecia Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich zorganizowane przez Oddział SBP w Radomiu.

20.05.2017. Konferencja naukowa „Hermeneutyka wartości w kulturze” zorganizowana przez Instytut Filologii Polskiej Wydziału Humanistycznego UMCS w Lublinie, Wydział Filologiczno-Pedagogiczny Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu i Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Radomiu przy współudziale biblioteki.

30.05.2017. „Cała Polska czyta dzieciom” w Zespole Szkół Integracyjnych

im. Jana Pawła II w Radomiu. Spotkanie z przedstawicielem Biblioteki.

### FILIA NR 1

6.03.2017. Spotkanie autorskie z Jerzym Sekulskim, autorem Encyklopedii Radomia.

14.03.2017. Biblioteczne Bajanie – głośne czytanie dla dzieci.

15.03.2017. Spotkanie w ramach cyklu Strefa Aktywności. Warsztaty pt. „Sposoby oszczędzania pieniędzy” poprowadziła Lidia Chrząstek.

28.03.2017. „Z Franklimum w Bibliotece” – spotkanie w ramach Bibliotecznego Bajania. Impreza dla dzieci przygotowana przez uczniów PG nr 4 w Radomiu.

6.04.2017. Spotkanie autorskie z Jarosławem Kretem.

19.04.2017. Spotkanie w ramach cyklu Strefa Aktywności „Jak sobie radzić z nagłymi wydatkami” zrealizowała Lidia Chrząstek – trener edukacji finansowej.

21.04.2017. Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich. Spotkanie autorskie z Martą Trojanowską poświęcone jej książce „Przygoda z Radomiem. Zbiór ciekawostek”.

26.04.2017. „Detektyw Kefirek w bibliotece” – spotkanie z Małgorzatą Strękowską-Zarębą w ramach 40. Radomskiej Wiosny Literackiej.

12.05.2017. Spotkanie autorskie z Wojciechem Krupą – radomskim bajkopisarzem.

16.05.2017. „Co ze mnie wyrośnie?” – spektakl teatru ruchu w wykonaniu

Danuty Piątkowskiej-Poręby, aktorki Teatru „Resursa”, w ramach cyklu „Biblioteczne Bajanie”.

17.05.2017. Kolejne spotkanie w ramach cyklu Strefa Aktywności dotyczyło zarządzania długiem. Poprowadziła je trenerka Lidia Chrzastek.

23.05.2017. Spotkanie autorskie w Gaję Kołodziej przeprowadzone przez komunikator „Skype”.

30.05.2017. „Pies mój najlepszy przyjaciel” – spotkanie czytelnicze dla dzieci z cyklu Biblioteczne Bajanie, przygotowane przez uczniów Publicznego Gimnazjum nr 4.

#### FILIA NR 3

23.05.2017. Lekcja biblioteczna dla dzieci z Przedszkola Publicznego nr 8 im. Króla Maciusia w Radomiu.

#### FILIA NR 6

1.03.2017. Pokaz filmów dokumentalnych dotyczących Żołnierzy Wyklętych”.

9.03.2017. Spektakl „Nowoczesny Mały Książę” zaprezentowany przez uczniów z Zespołu Szkół Integracyjnych im. Jana Pawła II w Radomiu.

20.03.2017. Finisaż wystawy i podsumowanie konkursu: „Żyj rozsądnie – dbaj o zdrowie jamy ustnej”, zorganizowanego przez Młodzieżowy Dom Kultury w Radomiu we współpracy z Delegaturą Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie.

21.03.2017. Kolejne spotkanie w ramach cyklu Klub Spec-Mam.

6.04.2017. Otwarcie wystawy „Oblicza Azji”, na której pokazano fotografie

Krzysztofa Jaworskiego, Piotra Pajestki i Piotra Tracza.

21.04.2017. Kolejne spotkanie w ramach cyklu Klub Spec-Mam.

26.04.2017. „Detektyw Kefirek w bibliotece” – spotkanie z Małgorzatą Strękowską-Zarębą w ramach 40. Radomskiej Wiosny Literackiej.

8.05.2017. Otwarcie wystawy „Wiosenne przebudzenie”, prezentującej prace plastyczne podopiecznych Społecznego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących im. S. Wyszyńskiego w Radomiu. Otwarcia wystawy towarzyszyły zabawy animacyjne.

16.05.2017. Spotkanie „Klubu Spec-Mam”.

#### FILIA NR 16

1.03.2017. „Niby słońce to samo” – wystawa fotografii Szczepana Pomarańskiego.

16.03.2017. Spotkanie z Adamem Kowalczykiem, dziennikarzem z Radomskiej Grupy Mediowej.

8.05.2017 Kolejne spotkanie z cyklu Akademia Zdrowia Forever „Czy można żyć zdrowo z nawykami?” O wpływie środowiska i wychowania na nasze zdrowie opowiedziała psycholog Magdalena Znosko.

#### GÓZD

8-15.05.2017. „Biblioteka. Oczywiście!” – Tydzień Bibliotek w GBP w Goździe. W programie m.in.: spotkanie z lekturą „O psie, który jeździł koleją” – głośne czytanie oraz dyskusja na temat dal-

szych losów psa Lampo, teatrzyk „Książniczka na ziarnku grochu” w wykonaniu uczniów klasy „0” z PSP w Kłonówku; po przedstawieniu zabawy z ziarnkiem grochu, inscenizacja „Chory kotek” przygotowana przez dzieci, rozmowy o moralach zawartych w bajkach oraz o zdrowym odżywianiu, głośne czytanie opowiadania „Franklin i książka z biblioteki”, dyskusja o szanowaniu książek, warsztaty plastyczne – wykonywanie zakładek do książki różnymi technikami. Wszystkie zajęcia w bibliotece przygotowano we współpracy z pracownikami świetlic środowiskowych, a odbiorcami były dzieci z najmłodszych klas szkoły podstawowej w Goździe.

26.05.2017. Lekcja biblioteczna dla uczniów klasy czwartej szkoły podstawowej. Dzieci dowiedziały się jak korzystać z biblioteki, jak znaleźć potrzebną książkę na półce. Na zakończenie bibliotekarka przeczytała opowiadanie „Franklin i książka z biblioteki” uczące dzieci jak dbać o książki.

30.05.2017. Spotkanie z dziećmi ze świetlicy PSP w Goździe połączone z głośnym czytaniem. Książka „Jak Wojtek został strażakiem” dała pretekst do dyskusji na temat bezpieczeństwa przeciwpożarowego i pracy strażaka. Atrakcją dla dzieci było oglądanie samochodów i sprzętu strażackiego – Straż Pożarna mieści się w tym samym budynku co gminna biblioteka.

#### IŁŻA

1.03.2017. Inauguracja zajęć bibliotecznych „Czytam sobie” – spotkanie organizacyjne.

8.03.2017. „Od wiosny do zimy” – wernisaż malarstwa radomianki Izabelli Pietras, podczas którego zaprezentowano film dokumentalny w reżyserii Elżbiety Rutkowskiej „Założę czerwone spodnie”.

15.03.2017. Zajęcia „Czytam sobie” poświęcone książce „Syrop Maga Abrakabry” Wojciecha Widłaka.

23.03.2017. Podsumowanie czytelnicstwa w Oddziale dla Dzieci w kategorii młodzież gimnazjalna. Nagrodzono 16 osób. Spotkaniem zainaugurowano obchody Roku Leśmianowskiego oraz Światowego Dnia Poezji. Swoje wiersze czytał poeta i regionalista Jan Czarnecki.

29.03.2017. Zajęcia dla dzieci połączone z głośnym czytaniem książki „Jonka, Jonek i Kleks” Zbigniewa Dmietroca.

31.03.2017. Promocja nowo wydanej książki Rafała Ziętka „Struktura istnienia”.

5.04.2017. Spotkanie w ramach zajęć „Czytam sobie” – dzieci poznały książkę „Maja na tropie jaja” Rafała Witka.

10.04.2017. „Wyślij pocztówkę do powstańca” – uhonorowanie Oddziału dla Dzieci specjalnym Podziękowaniem za udział w akcji firmowanej przez wrocławską Fundację Sensoria.

19.04.2017. Głośne czytanie „Sekretu ponurego zamku” Wojciecha Widłaka w ramach zajęć „Czytam sobie”.

25.04.2017. Spotkanie iłżeckich czytelników z pisarzem Jackiem Dehnelem – 40. Radomska Wiosna Literacka.

25.04.2017. „Cała Polska Czyta Dzieciom” – maraton czytania oraz zgadywanki literackie w Oddziale dla Dzieci. Uczniowie PSP w Alojzowie uczestniczyli także w zabawie „Biblioteczka myszki Honoratki”.

8.05.2017. Spotkanie młodych czytelników z podróżnikiem Mariuszem Kurcem w ramach Programu Profilaktyki Antyalkoholowej.

11.05.2017. Zajęcia „Czytam sobie” – dzieci czytały książkę „Walizka Pana Hanumama” Rafała Witka.

12.05.2017. „Po co przychodzimy do biblioteki?” – lekcja biblioteczna dla ilżeckich przedszkolaków.

17.05.2017. Spotkanie autorskie z Wojciechem Cesarzem, którego książka „Pamiętnik grzecznego psa”, zdobyła nagrodę w Konkursie Literackim im. Astrid Lindgren, była nominowana do Nagrody Literackiej im. Kornela Makuszyńskiego i umieszczono ją na Złotej Liście Fundacji ABC XXI.

22.05.2017. „Cała Polska Czyta Dzieciom” w Samorządowym Przedszkolu – rodzice czytali swoim pociechom książeczki, które ilżecka biblioteka udostępniła w ramach punktu bibliotecznego.

25.05.2017. Zajęcia „Czytam sobie” – książka „Szarka” Rafała Witka.

28.05.2017. Oddział dla Dzieci na III Festynie Rodzinnym w Samorządowym Przedszkolu w Ilży; głośne czytanie rymowanek z serii „Pan Pierdziółka”, maraton zagadek dla taty, mamy i dziecka.

29.05.2017. „Nie do wiary! W bibliotece kryją się czary” – spektakl krakowski-

go teatru Maska w ramach XVI Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom.

#### Filia w BŁAZINACH

17.05.2017. Spotkanie z Wojciechem Cesarzem autorem książki „Pamiętnik grzecznego psa”.

29.05.2017. „Pippi Wędrawniczka” inscenizacja w wykonaniu aktorów teatru Urwis z Krakowa. Spektakl obejrzały dzieci z PSP w Błazinach.

#### Filia w JASIEŃCU IŁŻECKIM

29.5.2017. „Nie do wiary! W bibliotece kryją się czary” – spektakl krakowskiego teatru Maska w ramach XVI Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom.

#### Filia w KRZYŻANOWICACH

29.05.2017. „Pippi Wędrawniczka” inscenizacja w wykonaniu aktorów teatru Urwis z Krakowa. Spektakl obejrzały dzieci z PSP w Krzyżanowicach

#### Filia w PAKOSŁAWIU

29.05.2017. „Nie do wiary! W bibliotece kryją się czary” – spektakl krakowskiego teatru Maska w ramach XVI Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom.

#### Filia w SEREDZICACH

29.05.2017. „Pippi Wędrawniczka” inscenizacja w wykonaniu aktorów teatru Urwis z Krakowa. Spektakl obejrzały dzieci z PSP w Seredzicach.

#### JASTRZĘBIA

1.03.2017. 60. Rocznica powołania Gminnej Biblioteki Publicznej w Jastrzębi. W obchodach, zorganizowanych 23 lutego br., uczestniczyli: Elżbieta Zasada – wójt gminy Jastrzębia, Anna Skubisz-Szymanowska – dyrektor MBP w Radomiu, radni, dyrektorzy szkół, zespoły ludowe oraz czytelnicy. Gminna Orkiestra Dęta, działająca przy jastrzębskiej bibliotece, zaprezentowała program artystyczny. Następnie wystąpiła Hanna Avis-Zembrzycka w monodramie, który powstał na podstawie dramatu Grzegorza Bartosa „Kochanie jutro zaczniemy od nowa” oraz wierszy młodych radomskich poetów, wyreżyserowanym przez Marzenę Odzimek-Jarosińską z Domu Kultury Idalin w Radomiu. Na zakończenie artyści: Hanna Avis-Zembrzycka oraz Jacek Kowalczewski recytowali wiersze Grochowiaka. Obchodom towarzyszyła wystawa fotograficzna „Biblioteka wczoraj i dziś”.

10.03.2017. Mały Konkurs Recytatorski w GBP w Jastrzębi. Uczestniczyły dzieci z przedszkola, szkół podstawowych i gimnazjum. Dwoje laureatów gminnego etapu (Filip Janisiak i Rozalia Skrzypczyk) zostało nagrodzonych na etapie powiatowym.

19.04.2017. „Żabi książkę” – spektakl krakowskiego teatru Urwis wystawiony w PSP w Mąkoszach Starych na zaproszenie Gminnej Biblioteki w Jastrzębi.

#### JEDLIŃSK

20.03.2017. Spotkanie z poezją: wierszem, fraszką i piosenką zorganizowane w Środowiskowym Domu Samopo-

mocy w Jedlance, na które zaproszono m.in. dyrektor biblioteki.

10.04.2017. Podsumowanie działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w 2016 roku na posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej z udziałem Bożeny Starzyńskiej – dyrektora biblioteki.

25.04.2017. Spotkanie – wywiad ze Zbigniewem Kruszyńskim w jedlińskiej bibliotece – 40. Radomska Wiosna Literacka. Z pisarzem rozmawiała Anna Skubisz-Szymanowska – dyrektor MBP w Radomiu.

6-31.05.2017. Kiermasz taniej książki zorganizowany przez Gminną Bibliotekę w Jedlińsku.

13.05.2017. Bożena Starzyńska – dyrektor GBP w Jedlińsku otrzymała Medal za Zasługi dla Bibliotekarstwa i SBP podczas uroczystości 100-lecia SBP w Radomiu.

15.05.2017. „Tajemnica starej szafy” – spektakl zaprezentowany w sali konferencyjnej biblioteki przez Teatr Edu-Artis. Przedstawienie edukacyjne, promujące czytanie książek obejrzały dzieci z Publicznego Przedszkola w Jedlińsku.

16.05.2017. Bibliotekarki wzięły udział w uroczystych obchodach Dnia Patrona Szkoły we Wsoli. W czasie pikniku odbył się konkurs wiedzy o Witoldzie Gombrowiczu i jego związkach z Wsolą i okolicą. Imprezie towarzyszyła wystawa przygotowana przez Muzeum Witolda Gombrowicza.

24.05.2017. „Ach, ty moja liryko!” – wieczorek poetycki poświęcony twórczości poetów doby romantyzmu, w którym uczestniczyła dyrektor je-

dlińskiej biblioteki. Spotkanie odbyło się w Publicznym Gimnazjum w Jedlińsku.

24.05.2017. „Cała Polska czyta dzieciom” – Martyna Gut z GBP przeczytała swoją ulubioną bajkę na spotkaniu z uczniami szkoły podstawowej.

#### JEDLNIĄ-LETNISKU

3.03.2017. Wernisaż Grupy Twórczej VENA z Kozienic skupiającej artystów amatorów. W Gminnej Bibliotece w Jedlni-Letnisku zaprezentowano obrazy, płaskorzeźbę, haft krzyżkowy, koronki.

23.03.2017. „Przywitanie wiosny w bibliotece” – grupa przedszkolaków wysłuchała wierszyków, opowiadań i zagadek. Dzieci podzieliły się wrażeniami z tegorocznego „topienia Marzanny”, którym pożegnano zimą. Na koniec zaśpiewały piosenkę o wiosnie.

29.03.2017. „Techniki plastyczne stosowane przez artystów” – lekcja biblioteczna połączona z oglądaniem prac prezentowanych w Galerii GBP w Jedlni-Letnisku. Drugoklasiści dowiedzieli się co to jest malarstwo olejne, akwarela, płaskorzeźba, rzeźba, haft krzyżkowy, koronczarstwo. Wskazywali, która praca plastyczna to pejzaż, portret, martwa natura czy abstrakcja.

29.03.2017. Maluchy z przedszkola „Happy Kids” w bibliotece. Dzieci zapoznały się ze zbiorami książeczek dla najmłodszych i wysłuchały krótkiego opowiadania o wiosnie Kubusia Puchatka.

12.04.2017. Wielkanocne spotkanie – dzieci przedszkolne odwiedziły bibliotekę, wysłuchały opowiadań i zagadek

o Wielkanocy, obejrzały pisanki wykonane różną techniką, np. z koronki, ażurowe z kaczyc jaj.

19.04.2017. „Marzenia bezdomnego Burka” – wystawa finalistów konkursu plastycznego zorganizowanego przez Publiczne Przedszkole w Jedlni-Letnisku.  
8-29.05.2017. „Majowe Święto Książki z przedszkolakami” – cykl spotkań w bibliotece. Najmłodszy dowiedzieli się co nieco o historii książki, wysłuchali zagadek, bajeczek i wierszyków na temat biblioteki, czytania oraz książek.

#### KOWALA

10,17,24,31.05.2017. Cykl lekcji bibliotecznych dla uczniów Szkoły Podstawowej oraz dzieci z Publicznego Przedszkola w Kowali.

#### Filia w BARDZICACH

12.04.2017. „Cała Polska Czyta Dzieciom” – spotkanie z Marianną Sikorską – emerytowaną nauczycielką, która odczytała fragmenty bajki „O wróbelku Elemelku” Hanny Łochockiej. Dzieci narysowały portrety tytułowego wróbelka; prace prezentowane są w bibliotece.

#### PIONKI

7.03.2017. Spotkanie Klubu Literatura i Kultura. „Myszy i ludzie” Johna Steinbecka – wartość przyjaźni przedstawiona w powieści.

14.03.2017. Spotkanie grupy KLiK. „Życie i egzystencja – każdy z nas pisze własny scenariusz życia”.

16.03.2017. „Pionki i okolice w zimowej scenerii” – pokonkursowa wystawa fotografii.

21.03.2017. Spotkanie grupy KLiK. Przygotowania do happeningu na Dzień Ziemi.

26.03.2017. Happening z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi – grupa KLiK.

3-27.04.2017. Cykl warsztatów z wykorzystaniem drukarki 3D; kilka razy w tygodniu powstają nowe projekty, dzięki którym dzieci i młodzież testują możliwości wydruku przestrzennego.

4.04.2017. Spotkanie grupy KLiK – przygotowania do Pionkowskiego Przeglądu Teatrów Amatorskich.

10.04.2017. Biblioteczne warsztaty decoupage dla dzieci klas V-VI.

11.04.2017. Spotkanie grupy KLiK – problem samoakceptacji wśród młodzieży.

18.04.2017. Spotkanie grupy KLiK – próba do spektaklu „Jabłko Parysa”.

25.04.2017. „Czytaj mnie” – działania happeningowe na terenie całego miasta – grupa KLiK.

2,9,16.05.2017. Spotkania grupy KLiK. Próby do spektaklu „Jabłko Parysa”.

11,19.05.2017. Lekcje biblioteczne dla dzieci z przedszkola „Kolorowe Pudełko”.

17.05.2017. Pionkowski Przegląd Teatrów Amatorskich. Spektakl „Jabłko Parysa” w wykonaniu grupy KLiK.

23.05.2017. Spotkanie grupy KLiK. Próba do spektaklu „Kopciuszek”.

26.05.2017. „Moja mama czarodziejka” – rozstrzygnięcie konkursu plastycznego adresowanego do dzieci przedszkolnych.

30.05.2017. Lekcja biblioteczna dla dzieci z Publicznego Przedszkola nr 1.

#### Filia Nr 1

28.03.2017. Spotkanie Czytelniczego Klubu Książki poświęcone życiu i pracy naukowej Marii Skłodowskiej-Curie.

19.04.2017. Otwarcie wystawy malarstwa Katarzyny Bujnowskiej.

27.04.2017. Spotkanie CKK „Róbmy swoje” – życie i twórczość Wojciecha Młynarskiego.

19.05.2017. „Kwiatek dla Mamy” – warsztaty florystyczne Lucyny Świech organizowane dla dzieci z Publicznej szkoły Podstawowej nr 5.

#### PRZYTYK

23.03.2017. „Już Wiosna!” – wystawa prac plastycznych dzieci przedszkolnych w Gminnej Bibliotece.

#### SKARYSZEW

6-31.03.2017. „Foto Sprawni 2017” – wystawa pokonkursowa w MGBP w Skaryszewie; prezentowane fotografie dotyczą szeroko pojętej problematyki osób z niepełnosprawnością.

10.03.2017. Konkurs „FIO Mazowsze Lokalnie 2017” – spotkanie konsultacyjne w skaryszewskiej bibliotece, zorganizowane dzięki współpracy Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL w Warszawie z Miejsko-Gminną Biblioteką Publiczną. Przedstawiciele miejscowych grup nieformalnych, grup samopomocowych i organizacji pozarządowych mieli możliwość skonsultowania swoich pomysłów na projekty z Moniką Makowiecką – ambasadorem CAL z Warszawy.

28.03.-21.04.2017. Wiosenny kiermasz książek w bibliotece.

11.04.2017. „Biblioteka odkrywca młodych talentów” – projekt MGBP w Skaryszewie, na który biblioteka otrzymała dofinansowanie z programu MKiDN „Partnerstwo dla książki”. Projekt będzie polegał na przeprowadzeniu działań uwalniających potencjał młodych ludzi; realizowany będzie do końca 2017 r.

19.04.2017. Wystawa z okazji Roku Rzeki Wisły. W bibliotece prezentowane są materiały historyczne związane z rzeką Wisłą ze zbiorów Magdaleny Błażewicz.

27.04.2017. „Nasza polska rzeka Wisła” – rozstrzygnięcie bibliotecznego konkursu przyrodniczo-historycznego; rywalizowali uczniowie szkół podstawowych z terenu miasta i gminy Skaryszew.

8.05.2017. „Witajcie w naszej bajce” – spektakl edukacyjny krakowskiego teatru Edu Artis. Aktorzy zabrali młodych widzów w świat bajkowych przygód lubianych przez dzieci bohaterów książkowych.

8.05.2017. „Kulturalna czterdziestka wspiera inicjatywy lokalne” – spotkanie informacyjne w siedzibie biblioteki dot. projektu realizowanego przez MGOK w Skaryszewie. W spotkaniu uczestniczyli m.in. członkowie Klubu Miłośników Książek działającego przy bibliotece.

19.05-8.06.2017. „Porozmawiajmy o bibliotece” – cykl warsztatów konsultacyjnych przeprowadzanych na te-

renie miasta i gminy Skaryszew w ramach programu realizowanego przez Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną „Biblioteka odkrywca młodych talentów” dofinansowanego przez MKiDN. Mieszkańcy wypowiadali się jaka powinna być „biblioteka ich marzeń”, czego oczekują od tej instytucji i jakie są ich potrzeby jako użytkowników.

#### WIERZBICA

6.03.2017. „...pisarką to na pewno nigdy nie zostanę”. Dwa spotkania dla uczniów klas trzecich poświęcone postaci Astrid Lindgren.

21-24.03.2017. „Dlaczego woda morska jest słona” – cykl spotkań z przedszkolakami inspirowany baśnią Marii Niklewiczowej.

11.04.2017. W ramach Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci biblioteka zorganizowała spotkania dla przedszkolaków, które zapoznały się z postaciami literackimi: Basią – bohaterką książek Zofii Staneckiej, Mikołajkiem wykreowanym przez René Goscinny'ego (autora tekstu) i Jean-Jacques'a Sempé (ilustratora) oraz innymi postaciami z dziecięcych lektur.

12-13.04.2017. Tradycje i zwyczaje związane ze Świętami Wielkanocnymi – dwa spotkania z uczniami klas trzecich.

25.04.2017. „Kim i Ktoś z Nikim czyli szukamy przyjaciela” – warsztaty literacko-plastyczne dla przedszkolaków prowadzone przez plastyczkę Jolantę Marcolla, autorkę i ilustratorkę książek.

25-29.05.2017. „Jak to ze Inem było” – cykl prezentacji dla grup przedszkolnych poświęcony utworowi Marii Konopnickiej. Dzieci zapoznały się z treścią zapomnianego utworu, dowiedziały się jak ważną rolę pełnił In w życiu codziennym naszych przodków.

#### WOLANÓW

3.03.2017. „Zatrzymane chwile” – otwarcie wystawy obrazów radomskich plastyczek: Alicji Wojciechowskiej-Iwańczuk i Grażyny Potockiej.

23.03.2017. Lekcja biblioteczna w GBP dla przedszkolaków ze Sławna. Dzieci zapoznały się ze zbiorami, dowiedziały się jak zostać czytelnikiem, wysłuchały bajeczki „Zuzia idzie do lekarza”.

31.05.2017. Finał Gminnego Konkursu „Mistrz pięknego czytania” w wolanowskiej bibliotece. Rywalizowali uczniowie klas piątych i szóstych szkół podstawowych. Laureatom wręczono dyplomy i nagrody.

#### ZAKRZEW

8.03.2017. Warsztaty scenopisarskie, które poprowadził Zbigniew Masternak – pisarz, dziennikarz, autor scenariuszy, producent filmowy oraz piłkarz. Wzięli w nich udział uczniowie z Publicznego Gimnazjum nr I im. Henryka Sienkiewicza w Zakrzewie.

24.03.2017. Finał III Gminnego Konkursu Ortograficznego „Z ortografią za pan brat”. Do pisania dyktanda przystąpiło 16 uczniów z klas IV-VI ze szkół podstawowych z terenu gminy

Zakrzew wyłonionych w eliminacjach szkolnych. Konkurs Ortograficzny został zorganizowany przez Gminną Bibliotekę we współpracy z PSP im. Jana Kochanowskiego w Zakrzewie.

8.05.2017. „Witajcie w naszej bajce” – spektakl krakowskiego teatru „Edu-Artis” z okazji Tygodnia Bibliotek. Przedstawienie obejrzały dzieci z Przedszkola Samorządowego w Zakrzewie.

27.05.2017. „600 lat parafii Zakrzew” – konferencja naukowa. Konferencję otworzył rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Radomiu ks. dr Jarosław Wojtkun. Referaty wygłosili prelegenci z różnych ośrodków akademickich, m.in. z Lublina, Radomia i Krakowa: ks. dr Rafał Piekarski (KUL), mgr Wojciech Kornafel (UJ), mgr Agata Świątkowska (UMCS), dr hab. Dariusz Kupisz (prof. UMCS), ks. dr Zbigniew Niemirski (KUL), dr Kazimierz Łyszcz (UTH), ks. prof. dr hab. Wiesław Przygoda (KUL) oraz ks. dr Ireneusz Kościński, proboszcz parafii w Zakrzewie.

#### Filia w TACZOWSKIEJ WOLI

12.05.2017. „Danuta Wawiłow i Natalia Usenko – dwie poetki” lekcja biblioteczna dla uczniów klasy pierwszej PSP w Taczowskiej Woli.

Oprac.  
**Ewa Ukleja**

Kierownik Działu  
Instrukcyjno-Metodycznego  
i Sieci Miejskiej MBP w Radomiu

**Emilian Henryk Wilk**

Pracownik Działu  
Promocji Książki i Biblioteki  
MBP w Radomiu



## Zaprosili nas Anna Skubisz-Szymanowska

- Burmistrz Dzielnicy Bielany m. st. Warszawy oraz Dyrektor Biblioteki Publicznej im. Stanisława Staszica Witold Kon na wernisaż wstawy Krystyny Joanny Szymańskiej „Szeptane opowieści” (3.03.2017).
- Zespół Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta na otwarciu wystawy prof. Włodzimierza Cygana „Skala szarości. W stronę światła” (3.03.2017).
- Muzeum Regionalne w Kozienicach na otwarciu wystawy „Rotmistrz Witold Pilecki – Polak, mąż, ojciec, bohater” (3.03.2017).
- Organizatorzy na imprezy organizowane w ramach „Kazików 2017” (3-5.03.2017).
- „Łażnia” Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria oraz Katedra Wzornictwa Wydziału Materiałoznawstwa Technologii i Wzornictwa UTH w Radomiu na otwarciu wystawy „Pomiędzy tym gdzie łączy się sztuka, funkcja i moda” (10.03.2017).
- Zespół Szkół Skórzano-Odzieżowych, Stylizacji i Usług w Radomiu na pokaz mody w ramach Tygodnia Mody (10.03.2017).
- Stowarzyszenie Młyńska na koncert zespołu „U Studni” zorganizowany w ramach Kulturalnych Spotkań nad Potokiem (13.03.2017).
- Zespół Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta na otwarciu wystawy VIII Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego Ekslibris „Bajki, baśnie i legendy polskie” (24.03.2017).
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie na III Gminny Konkurs Ortograficzny „Z ortografią za pan brat” (24.03.2017).
- IBUK Libra PWN na trzecia edycję Akademii Dyrektorów Bibliotek IBUK Libra (30.03.2017).
- Prezydent Miasta Radomia Radosław Witkowski na akcję „Stwórz pisanek – pomóż dzieciom” (1.04.2017).
- Dom Kultury „Idalin” na zlot „Modularzy” Kolejowych (1-2.04.2017).
- Prezydent Miasta Radomia Radosław Witkowski na spotkanie Wielkanocne (6.04.2017).
- Stowarzyszenie MŁYŃSKA na spektakl Teatru ITP. „Faust” na motywach dzieła J. W. Goethego, zorganizowany w ramach cyklu Kulturalne Spotkania Nad Potokiem (21.04.2017).
- „Łażnia” Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria i Stowarzyszenie Grupa Literacka „Łucywo” na 30. Radomskie Spotkania z Poezją (22.04.2017).
- Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu oraz Kuźnia Borzywoj – Mikołaj Makowski z grupą odtwórców wczesnego średniowiecza na obcho-

- dy 8. Światowego Dnia Rekonstrukcji Historycznej (23.04.2017).
- Wójt Gminy Jedlińsk i Gminna Biblioteka Publiczna na spotkanie autorskie ze Zbigniewem Kruszyńskim (25.04.2017).
- Zespół Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w Radomiu na uroczystość pożegnania maturzystów i otwarcia wystawy „Dyplom 2017. Autor – Kreacja – Interpretacja. Oskar Kolberg” (28.04.2017).
- Muzeum Wsi Radomskiej na festyn „Majówka. Z wizytą w małomiasteczkowej aptece” (1.05.2017).
- „Łażnia” Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na wystawę „42 (1975 – 2017)”, prezentując prace Aleksandra Olszewskiego i Leszka Kwiatkowskiego (11.05.2017).
- Ośrodek Kultury i Sztuki „Resursa Obywatelska” na premierę filmu dokumentalnego „Nauczycielka”, poświęconego życiu i działalności Marii Gajl (12.05.2017).
- „Łażnia” Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na XXIV Ogólnopolski Turniej Śpiewających Poezję Łażnia 2017 – Koncert dla konesera Sonia Bohosiewicz „10 sekretów Marilyn Monroe” (13.05.2017).
- Dyrektor Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego na uroczystość jubileuszu 110-lecia Biblioteki (15.05.2017).
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Skaryszewie na spotkanie z okazji Dnia Bibliotekarza (15.05.2017).
- Fotoklub Rzeczypospolitej Polskiej Stowarzyszenie Twórców na wernisaż wystawy fotografii zorganizowanej z okazji jubileuszu 20-lecia Fotoklubu w galerii OKiSz „Resursa Obywatelska” (18.05.2017).
- Dyrekcja Mazowieckiego Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” w Radomiu na wernisaż wystawy Alexandre Dang – „Dancing Flowers” (19.05.2017).
- Zespół Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w Radomiu na wystawę polskiego realizmu magicznego „Meta-morfoza. Magia w obrazie”, poświęconą pamięci Zdzisława Beksińskiego (20.05.2017).
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Zwoleniu na Jubileusz 70-lecia działalności zorganizowany pod honorowym patronatem Burmistrz Zwolenia Bogusławy Jaworskiej (23.05.2017).
- Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku na Dzień Ziemi w Orońsku (23.04.2017).
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Hansa Christiana Andersena w Radomiu na II Maraton Czytelniczy (24.05.2017).
- Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku na otwarciu wystawy „O potrzebie tworzenia widzeń” / „The Urge to Created Visions” i wystawy Kamili Szczęsnej „Process 2” (27.05.2017).
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu na obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, zorganizowane w kinie HELIOS (30.05.2017).

Oprac.

Anna Skubisz-Szymanowska

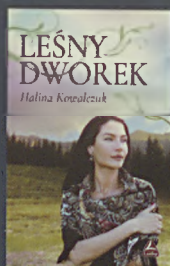
Spis treści	
W pierwszych słowach	1
<i>Anna Skubisz-Szymanowska</i>	
Minął rok	
Dzień Bibliotekarza i Bibliotek 2017	3
<i>Mariola Turek, Alicja Bożena Śliwa</i>	
Maria Kaczmarska – Bibliotekarz Roku MBP w Radomiu za 2016	4
<i>Alicja Bożena Śliwa</i>	
Jubileusz	
100 lat Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich – obchody w Radomiu	8
<i>Mariola Turek, Alicja Bożena Śliwa</i>	
Moje lata w SBP – Danuta Tomczyk	15
<i>Mariola Turek</i>	
Przeszłość i terażniejszość radomskiego SBP	22
<i>Teresa Majdak</i>	
Koło SBP przy GBP w Jedlni gmina Pionki	37
<i>Bożena Starzyńska</i>	
Koło SBP przy Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Iłży	40
<i>Teresa Niewczas</i>	
Co nowego w SBP	
Wyborczo w radomskim oddziale SBP	42
<i>Mariola Turek, Alicja Bożena Śliwa</i>	
Wybory w Okręgu Warszawskim	44
<i>Mariola Turek, Alicja Śliwa</i>	
Bibliotekarz poleca	
Wypożyczalnia Główna	46
<i>Bogumiła Grabowska</i>	
Czytelnia Regionalna	48
<i>Maria Kaczmarska</i>	
Z czasopism regionalnych	51
<i>Izabela Mróz</i>	
Kronika	52
<i>Ewa Ukleja, Emilian Henryk Wilk</i>	
Zaprosili nas	62
<i>Anna Skubisz-Szymanowska</i>	



**NAGRODA LITERACKA MIASTA RADOMIA 2017!**  
**ZACHĘCAMY DO ZGŁASZANIA KSIĄŻEK O RADOMIU**  
**I KSIĄŻEK RADOMSKICH AUTORÓW.**  
**WARTOŚĆ NAGRODY WYNOŚI 2 X 10 000 ZŁ.**  
**NA ZGŁOSZENIA CZEKAMY DO 15 WRZEŚNIA 2017 R.**  
**WIĘCEJ INFORMACJI NA STRONIE INTERNETOWEJ BIBLIOTEKI:**  
**WWW.MBPRADOM.PL**



Wydawnictwo Lucky  
ul. Żeromskiego 33  
26-600 Radom



### Leśny dworek

Anna przed laty schowała doktorat do szuflady, zajęła się domem, dziećmi i... mężem. Wszystko dla nich, nic dla siebie. Pewnego dnia jej ukochany uświadczył, że poznał inną. Rozwodzą się i kobieta zostaje z pustą kieszenią. Na szczęście Anna dziedziczy Leśny Dworek. Jedzie tam, aby otworzyć pensjonat. Poznaje Tomasza, który pomaga jej w prowadzeniu majątku. Czy mężczyzna zauważy w niej kobietę? Czy Anka przełamie w sobie lęk przed kolejnym związkiem? O czym przeczyta w odnalezionym pamiętniku Eleonory? Miłość, historie gości z pensjonatu, a wszystko to na tle wspaniałych Tatr, z tragiczną historią miłosną sprzed dwóch wieków w tle.

Rok 2017, wydanie 2, liczba stron: 272, oprawa: broszurowa



### Sierpniowa łamięłkwa

Wakacyjny czas spędzony w towarzystwie własnej wychowawczyni i, wydawałoby się, nudnawej koleżanki, to na pierwszy rzut oka nic ekscytującego. Co innego, kiedy nauczycielka jest zwiariowaną kobietą przyciągającą niecodzienne wydarzenia, a dodatkowo towarzyszy jej Włoch, który okaże się prywatnym detektywem. Niecodzienne zbiegi okoliczności, mnóstwo dobrej zabawy i kłopoty, które same się znajdują.

Rok 2017, liczba stron: 304, oprawa: broszurowa



### Pensjonat pod meduzą

Podobno nieszczęścia chodzą parami. Na własnej skórze doświadcza tego Gabrysia, która jednego dnia traci pracę na rzecz młodszej dziewczyny i dowiaduje się, że mąż ją zdradzał i właśnie odszedł do innej. Najbliżsi nie zawodzą, ale największe wsparcie kobieta otrzymuje od Hortensji – niezbyt lubianej ciotki mieszkającej nad morzem, do której jedzie wraz z matką. Tam spotyka także Olka – kolegę z młodzieńczych lat, który planuje otworzyć pensjonat. Przed Gabrylą otwierają się nowe możliwości, nie tylko zawodowe, ale czy odważy się skorzystać z nadarzających się okazji?

Rok 2017, liczba stron: 288, oprawa: broszurowa



### Świtezianki

Nathalie, Polka po matce i Francuzka po ojcu, spotyka Jima. Niedawno niespodziewanie umarła jego ukochana Anastazja. Pograżony w rozpacz, szuka pocieszenia w ramionach kobiet. Nathalie zakochuje się w nim od pierwszego wejrzenia. Postanawia go zdobyć tylko dla siebie. Nic jej nie powstrzyma. Czy miłość ma szansę zmienić przeznaczenie? Czy Jim zrozumie, co jest najważniejsze dla niego?

Rok 2017, liczba stron: 304, oprawa: broszurowa